

31987L0402

8.8.1987.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 220/1

PADOMES DIREKTĪVA

(1987. gada 25. jūnijs)

par šauras riteņu bāzes lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru apgāšanās aizsargkonstrukcijām, kas piestiprinātas vadītāja sēdekļa priekšā

(87/402/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 100. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā Padomes 1974. gada 4. marta Direktīva 74/150/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru tipa apstiprinājumu ⁽⁴⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Spānijas un Portugāles Pievienošanās aktu, paredz, ka vajadzīgos noteikumus par EEK tipa apstiprināšanas procedūras izpildi attiecībā uz atsevišķām traktoru daļām vai parametriem vajadzētu precīzi noteikt īpašās direktīvās; tā kā noteikumi, kas attiecas uz apgāšanās aizsargkonstrukcijām un to piestiprināšanu pie traktoriem, bija paredzēti Direktīvā 77/536/EEK ⁽⁵⁾ un Direktīvā 79/622/EEK ⁽⁶⁾, kurās jaunākie grozījumi izdarīti ar Spānijas un Portugāles Pievienošanās aktu; tā kā šīs divas direktīvas paredz attiecīgi dinamiskas un statiskas testēšanas procedūras – no kurām jebkuru pašlaik var izmantot ražotāji – un attiecas uz standarta traktoriem, tas ir, traktoriem, kuru maksimālais klīrenss ir

1 000 mm un kuriem ir fiksēts vai regulējams attālums starp riteņu platumu vienai no velkošajām asīm, kas nav mazāks par 1 150 mm, un kuri sver no 1,5 līdz 4,5 tonnām – attiecībā uz traktoriem, kas paredzēti “dinamiskās testēšanas” direktīvā, un ne mazāk kā 800 kilogramus – attiecībā uz traktoriem, kas paredzēti “statiskās testēšanas” direktīvā;

tā kā traktoriem, uz kuriem attiecas šī direktīva, maksimālais klīrenss ir 600 mm, tiem ir mazāks nekā 1 150 mm fiksēts vai regulējams minimālais riteņu platumu vienai asij ar uzmontētām lielāka izmēra riepām, un to masa ir lielāka par 600, bet mazāka par 3 000 kilogramiem; tā kā šo traktoru apgāšanās aizsargkonstrukcijām, kuras lieto īpašām darbībām, var izvirzīt īpašu prasību vai prasības papildus tām, kas paredzētas Direktīvā 77/536/EEK un Direktīvā 79/622/EEK;

tā kā tehniskās prasības, kurām šādiem “šauras riteņu bāzes” traktoriem jāatbilst saskaņā ar valstu tiesību aktiem, attiecas, *inter alia*, uz apgāšanās aizsargkonstrukcijām un to stiprinājumu pie traktora; tā kā šīs prasības atšķiras dažādās dalībvalstīs; tā kā tāpēc ir nepieciešams, lai visas dalībvalstis pieņemtu vienādas prasības vai nu papildinot, vai aizstājot tajās pastāvošos noteikumus, jo īpaši lai radītu iespēju attiecībā uz katru traktoru tipu ieviest EEK tipa apstiprināšanas procedūru, uz ko attiecas Direktīva 74/150/EEK;

⁽¹⁾ OV C 222, 2.9.1985., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 190, 20.7.1987.

⁽³⁾ OV C 169, 8.7.1985., 5. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 84, 28.3.1974., 10. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 220, 29.8.1977., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 179, 17.7.1979, 1. lpp.

tā kā šī direktīva attiecas uz divu atbalsta punktu tipa apgāšanās aizsargkonstrukcijām, kas ierīkotas vadītāja sēdekļa priekšā un kam raksturīga samazināta klirensa zona, kura pielāgojama traktora siluetai, tādējādi norādot, ka nav ieteicams ne pie kādiem apstākļiem traucēt piekļūšanu vadītāja vietai, bet vajadzētu novietot šīs konstrukcijas (saliktā vai nesaliktā veidā) tā, lai tās būtu viegli izmantojamas; tā kā uz apgāšanās aizsargkonstrukcijām, kas uzmontētas šauras riteņu bāzes lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoru aizmugurē, attiecas Direktīva 86/298/EEK⁽¹⁾;

tā kā saskaņota detaļas tipa apstiprināšanas procedūra apgāšanās aizsargkonstrukcijām un to stiprinājumiem pie traktora dod iespēju katrai dalībvalstij pārbaudīt atbilstību kopējām uzbūves un testēšanas prasībām un informēt pārējās dalībvalstis par tās iegūtajiem datiem, nosūtot tām detaļas tipa apstiprināšanas sertifikāta kopijas, kuras ir aizpildītas par katru apgāšanās aizsargkonstrukcijas tipu un to stiprinājumu pie traktora; tā kā EEK detaļas tipa apstiprināšanas zīmes uzlikšana visām konstrukcijām, kas ražotas saskaņā ar apstiprināto tipu, novērš jebkādu vajadzību veikt tehnisko pārbaudi šīm konstrukcijām pārējās dalībvalstīs; tā kā kopējās prasības attiecībā uz pārējiem apgāšanās aizsargkonstrukciju elementiem un parametriem tiks noteiktas vēlāk;

tā kā saskaņotas prasības pamatā ir paredzētas, lai nodrošinātu drošību darbā un drošību uz ceļa visā Kopienā; tā kā šā iemesla dēļ jāievieš prasība, lai tie traktori, uz kuriem attiecas šī direktīva, tiktu aprīkoti ar apgāšanās aizsargkonstrukcijām;

tā kā valstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz šiem traktoriem ir saistīta ar dalībvalstu abpusēju pārbaužu atzīšanu, kuras katra no tām veikusi, pamatojoties uz kopējām prasībām,

IR PIENĒMUŠAS ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šī direktīva attiecas uz traktoriem, kas definēti Direktīvas 74/150/EEK 1. pantā un kam ir šādas īpašības:

— ne vairāk kā 600 mm klirens zem zemākajiem priekšējās un aizmugurējās ass punktiem, ieskaitot diferenciāli,

— fiksēts vai regulējams minimālais riteņu platums vienai asij mazāks nekā 1 150 mm, kam uzmontētas lielāka izmēra riepas. Pieņem, ka asij, kurai uzmontētas platākās riepas,

riteņu platumu noregulē ne lielāku par 1 150 mm. Ir jābūt iespējai noregulēt otras ass riteņu platumu tā, lai šaurāko riepu ārējās malas nepārsniegtu otras ass riepu ārējās malas. Ja abas ass aprīkotas ar vienāda izmēra riteņiem un riepām, fiksētajam vai regulējamam riteņu platumam abām asīm jābūt mazākam par 1 150 mm,

— 600 un 3 000 kilogramu masa, atbilstīgi traktora pašmasai, kas definēta Direktīvas 74/150/EEK I pielikuma 2.4. punktā, ieskaitot apgāšanās aizsargkonstrukciju, kas ierīkota saskaņā ar šo direktīvu, un lielākā izmēra riepām, kādas iesaka ražotājs.

2. pants

1. Katra dalībvalsts izsniedz detaļas tipa apstiprinājumu jebkura veida apgāšanās aizsargkonstrukcijai un tās stiprinājumam pie traktora, kas atbilst uzbūves un testēšanas prasībām, kuras iekļautas I un IV pielikumā.

2. Dalībvalsts, kas ir izsniegusi EEK detaļas tipa apstiprinājumu, veic vajadzīgos pasākumus, lai, ciktāl nepieciešams, noteiktu, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar kompetentām iestādēm citās dalībvalstīs, ka ražošanas paraugi atbilst apstiprinātajam tipam. Šādā noskaidrošanā ietilpst tikai pārbaudes uz vietas.

3. pants

Dalībvalstis katram apgāšanās aizsargkonstrukcijas tipam un tās stiprinājuma tipam pie traktora, kurus tās apstiprina saskaņā ar 2. pantu, izsniedz traktora vai apgāšanās aizsargkonstrukcijas ražotājam vai tā pilnvarotam pārstāvim EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi, kas atbilst VII pielikumā parādītajam paraugam.

Dalībvalstis veic visus attiecīgos pasākumus, lai novērstu tādu zīmju lietošanu, kuru dēļ iespējams sajaukt apgāšanās aizsargkonstrukcijas, kurām piešķirts detaļas tipa apstiprinājums saskaņā ar 2. pantu, un citas ierīces.

4. pants

1. Neviena dalībvalsts nevar aizliegt laist tirgū apgāšanās aizsargkonstrukcijas vai to stiprinājumus pie traktora tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar to uzbūvi, ja uz tiem ir EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme.

(¹) OV L 186, 8.7.1986., 26. lpp.

2. Dalībvalsts tomēr var aizliegt laist tirgū tādas apgāšanās aizsargkonstrukcijas ar EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi, kuras neatbilst apstiprinātajam tipam.

Valsts nekavējoties informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par veiktajiem pasākumiem, norādot iemeslus tās lēmumam.

5. pants

Katras dalībvalsts kompetentās iestādes viena mēneša laikā nosūta pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm detaļas tipa apstiprinājuma sertifikātu kopijas, kuru paraugs ir dots VIII pielikumā un kuri sastādīti katram apgāšanās aizsargkonstrukcijas tipam, ko tās apstiprina vai atsakās apstiprināt.

6. pants

1. Ja dalībvalsts, kas piešķirusi EEK detaļas tipa apstiprinājumu, konstatē, ka vairākas apgāšanās aizsargkonstrukcijas un to stiprinājumi pie traktora, kam ir viena un tā pati EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme, neatbilst tipam, kuru tās ir apstiprinājušas, tā veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ražošanas paraugi atbilst apstiprinātajam tipam. Šis valsts kompetentās iestādes paziņo pārējo dalībvalstu kompetentajām iestādēm par veiktajiem pasākumiem, kas, ja neatbilstība ir nopietna un atkārtota, var ietvert EEK detaļas tipa apstiprinājuma anulēšanu. Minētās iestādes veic tādus pašus pasākumus, ja citas dalībvalsts kompetentās iestādes tās informē par šādu neatbilstību.

2. Dalībvalstu kompetentās iestādes viena mēneša laikā informē cita citu par jebkuru EEK detaļas tipa apstiprinājuma anulēšanu un par šādu pasākumu iemesliem.

7. pants

Jebkurā lēmumā atteikt vai anulēt detaļas tipa apstiprinājumu apgāšanās aizsargkonstrukcijām un to stiprinājumiem pie traktora, vai aizliegt to laišanu tirgū vai to lietošanu, ja šāds lēmums pieņemts saskaņā ar šīs direktīvas īstenošanas noteikumiem, precīzi jānorāda iemesli, uz kuriem tas pamatots. Par šādu lēmumu paziņo attiecīgajai pusei, kuru vienlaikus informē par tai pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar dalībvalstīs spēkā esošajiem tiesību aktiem un par termiņiem, kas paredzēti šādu līdzekļu izmantošanai.

8. pants

Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikties piešķirt EEK tipa apstiprinājumu vai valsts tipa apstiprinājumu traktoram apgāšanās

aizsargkonstrukcijas dēļ vai tās stiprinājuma pie traktora dēļ, ja tiem ir EEK tipa apstiprinājuma zīme un ja ir ievērotas IX pielikumā paredzētās prasības.

9. pants

1. Neviena dalībvalsts nedrīkst atteikt vai aizliegt jebkura traktora pārdošanu, reģistrāciju, nodošanu ekspluatācijā vai lietošanu apgāšanās aizsargkonstrukcijas dēļ vai tās stiprinājuma pie traktora dēļ, ja uz tiem ir EEK tipa apstiprinājuma zīme un ja ir ievērotas IX pielikumā paredzētās prasības.

Dalībvalstis tomēr var, ievērojot Līgumu, uzlikt ierobežojumus šajā direktīvā minēto traktoru lietošanai konkrētās jomās, ja to prasa drošības apsvērumi, ņemot vērā konkrētu teritoriju vai ražu īpašās iezīmes. Dalībvalstis informē Komisiju par jebkuru šādu ierobežojumu pirms to īstenošanas un informē arī par to pieņemšanas iemesliem.

2. Šī direktīva neietekmē dalībvalsts tiesības noteikt – pilnīgā saskaņā ar Līgumu – prasības, kuras tās uzskata par nepieciešamām, lai panāktu, ka darbinieki ir aizsargāti, kad lieto attiecīgos traktorus, ja vien tas nenozīmē, ka aizsargkonstrukcijas tiek pārveidotas tādā veidā, kas nav paredzēts šajā direktīvā.

10. pants

1. Sakarā ar EEK tipa apstiprinājumu jebkurš traktors, uz kuru attiecas 1. pants, jāaprīko ar apgāšanās aizsargkonstrukciju.

2. Konstrukcijai, kas minēta 1. punktā, ja vien tā nav aizmugurē stiprinātā aizsargkonstrukcija, jāatbilst prasībām, kas paredzētas šīs direktīvas I līdz V pielikumā vai Direktīvā 77/536/EEK, vai Direktīvā 79/622/EEK.

11. pants

Jebkurus grozījumus, kas nepieciešami, lai šīs direktīvas pielikumu prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Direktīvas 74/150/EEK 13. pantā.

12. pants

18 mēnešos pēc šīs direktīvas paziņošanas Padome pēc Komisijas priekšlikuma, pamatojoties uz Līguma noteikumiem, pieņem direktīvu, kas papildina šo direktīvu ar noteikumiem, kuri ievieš papildu trieciena testus dinamiskajā testēšanas procedūrā.

13. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības 24 mēnešos no tās paziņošanas (¹), un dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis nosūta Komisijai to savu tiesību aktu galveno noteikumu tekstus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

14. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1987. gada 25. jūnijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
H. DE CROO*

(¹) Šī direktīva tika paziņota dalībvalstīm 1987. gada 26. jūnijā.

I PIELIKUMS

EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA NOSACĪJUMI

1. DEFINĪCIJA
 - 1.1. "Apgāšanās aizsargkonstrukcija", turpmāk saukta "aizsargkonstrukcija", nozīmē konstrukciju uz traktora, kuras svarīgākā nozīme ir novērst vai samazināt apdraudējumu vadītājam, kas rodas, traktoram apgāzoties normālas lietošanas laikā.
 - 1.2. Konstrukcijām, kas minētas 1.1. punktā, piemīt šādas īpašības:
 - galvenās konstrukcijas piestiprina stūres rata centra priekšā,
 - konstrukcijām ir klirensa zona, kāda norādīta IV A pielikuma 2. iedaļā.
2. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS
 - 2.1. Katrai aizsargkonstrukcijai un tās stiprinājumam pie traktora jābūt veidotai un konstruētai tā, lai pildītu 1.1. iedaļā minēto galveno mērķi.
 - 2.2. Šis nosacījums tiek uzskatīts par izpildītu, ja ir ievērotas II, III un IV pielikuma prasības.
3. EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
 - 3.1. EEK detaļas tipa apstiprinājuma pieteikums attiecībā uz aizsargkonstrukcijas izturību un tās stiprinājuma izturību pie traktora jāiesniedz traktora ražotājam vai aizsargkonstrukcijas ražotājam, vai to pilnvarotiem pārstāvjiem.
 - 3.2. Pieteikumam jāpievieno turpmāk minētie dokumenti trijos eksemplāros, kā arī šādas ziņas:
 - rasējums vai nu pēc mēroga, vai norādot galvenos izmērus, kurā parādīts vispārējais aizsargkonstrukcijas veidojums. Šajā rasējumā jo īpaši precīzi jāparāda stiprinājuma sastāvdaļas,
 - fotogrāfijas no sāniem un no priekšas, sīki parādot stiprinājumu,
 - īss aizsargkonstrukcijas apraksts, ieskaitot konstrukcijas veidu, piestiprināšanas metodi traktoram un vajadzības gadījumā arī ziņas par apšuvumu un salona polsterējumu,
 - sīkas ziņas par konstrukcijā un apgāšanās aizsargkonstrukcijas stiprinājumos izmantotajiem materiāliem (sk. VI pielikumu).
 - 3.3. Tā traktora tipa reprezentatīvs paraugs, kuram paredzēta apstiprināmā aizsargkonstrukcija, jāiesniedz tehniskajam dienestam, kurš ir atbildīgs par detaļas tipa apstiprināšanas testiem. Šim traktoram jābūt aprīkotam ar aizsargkonstrukciju.

Ražotājam turklāt jānorāda riepu izmēri, kas der vai ko var uzmontēt priekšējai un aizmugurējai asij.
 - 3.4. EEK detaļas tipa apstiprinājuma turētājs var pieprasīt tā attiecināšanu uz citiem traktoru tipiem. Kompetentai iestādei, kas piešķirusi pirmo EEK detaļas tipa apstiprinājumu, jāpiešķir attiecinājums, ja apstiprinātā aizsargkonstrukcija un traktora tips (tipi), kuriem pieprasīts attiecinājums, atbilst šādiem nosacījumiem:
 - traktora masa bez balasta, kā noteikts III pielikuma 1.4. punktā, nepārsniedz atsaucēs masu, kas izmantota testā, vairāk kā par 5 %,
 - stiprinājuma pie traktora metode un stiprinājuma punkti ir vienādi,

- jebkurām daļām, piemēram, dubļusargiem un pārsegam, kas var papildināt aizsargkonstrukciju, ir identiska izturība, un tās ir identiski izvietotas attiecībā pret aizsargkonstrukciju,
- galējie sēdekļa un stūres izmēri un novietojums attiecībā pret aizsargkonstrukciju, kā arī to punktu izvietojums attiecībā pret aizsargkonstrukciju, ko uzskata par nekustīgiem un ņem vērā, lai noteiktu, ka klirensa zona ir aizsargāta, ir tādi, ka konstrukcija joprojām aizsargā klirensa zonu pēc tam, kad konstrukcija ir izturējusi deformāciju, kuru izraisījuši dažādi testi.

4. MARKĒJUMS

- 4.1. Katrai aizsargkonstrukcijai, kas atbilst apstiprinātajam tipam, jābūt šādam marķējumam:
 - 4.1.1. preču zīme vai tirdzniecības nosaukums;
 - 4.1.2. detaļas tipa apstiprinājuma zīme, kas atbilst paraugam VII pielikumā;
 - 4.1.3. aizsargkonstrukcijas sērijas numurs;
 - 4.1.4. to traktora(u) marka un tips(i), kam paredzēta aizsargkonstrukcija.
 - 4.2. Visām šīm ziņām jābūt norādītām uz nelielas plāksnītes.
 - 4.3. Šim marķējumam jābūt redzamam, salasāmam un neizdzēšamam.
-

II PIELIKUMS

IEPRIEKŠĒJI NOSACĪJUMI IZTURĪBAS TESTIEM, KAS PAREDZĒTI III UN IV PIELIKUMĀ

1. SAGATAVOŠANĀS IEPRIEKŠĒJAM TESTAM

Traktoram jābūt aprīkotam ar aizsargkonstrukciju tās drošības stāvoklī. Traktoram jābūt aprīkotam ar riepām, kurām ir vislielākais ražotāja norādītais diametrs un vismazākais šķērsriezums šāda diametra riepām. Riepas nedrīkst būt balansētas ar šķidrumu, un tām jābūt piepumpētām līdz tādām spiedienam, kāds ir piemērots darbam laukos.

Aizmugurējiem riteņiem jābūt noregulētiem uz vismazāko riteņu platumu; priekšējiem riteņiem jābūt noregulētiem, cik tuvu iespējams tam pašam attālumam starp riteņiem. Ja ir iespējami divi priekšējo riteņu stāvokļi, kuri vienādi atšķiras no aizmugurējo riteņu šaurākā stāvokļa, jāizvēlas platākais priekšējo riteņu stāvoklis.

Visām traktora tvertnēm jābūt uzpildītām vai šķidrumiem jābūt aizvietotiem ar līdzvērtīgu masu atbilstīgajā stāvoklī.

2. SĀNU STABILITĀTES TESTS

Traktoru, kas sagatavots, kā aprakstīts iepriekš, novieto uz horizontālas plaknes tā, lai traktora priekšējās ass griezes punkts vai, ja tas ir posmais traktors, horizontālais griezes punkts starp abām asīm varētu brīvi kustēties.

Izmantojot jebkurus piemērotus līdzekļus, piemēram, domkratu vai pacelāju, sašķiebj to traktora daļu, kas nekustīgi savienota ar asi, kura tur vairāk nekā 50 % no traktora svara, vienlaikus nepārtraukti mērot noliekuma leņķi. Šim leņķim jābūt vismaz 38° brīdī, kad traktors atrodas labilā līdzsvara stāvoklī, riteņiem skaroties pie zemes.

Vienreiz veic testu, stūres ratu izgriežot līdz galam pa kreisi, un vienreiz – stūres ratu izgriežot līdz galam pa labi.

3. NEPASTĀVĪGAS GĀŠANĀS TESTS

3.1. Vispārīgas piezīmes

Šis tests ir paredzēts, lai pārbaudītu, vai konstrukcija, kas ierīkota traktorā vadītāja aizsardzībai, var apmierinoši atturēt traktora nepārtrauktu kūleņošanu, tam sāniski gāžoties uz nogāzes ar slīpuma koeficientu 1 no 1,5.

Pierādīt nepastāvīgu gāšanos var saskaņā ar vienu no divām metodēm, kas definētas zemāk 3.2. punktā un 3.3. punktā.

3.2. Nepastāvīgas gāšanās īpašību demonstrēšana, izmantojot apgāšanas testu

Apgāšanas tests jāveic uz testa nogāzes, kas ir vismaz četrus metrus gara (sk. V pielikumu, 1. zīm.). Virsmai jābūt nosegtai ar 18 cm biezu tāda materiāla kārtu, kura konusveida iespiešanās indekss – mērot saskaņā ar 1. iedaļu ASAE Ieteikumā Nr. R 313 – ir A (235 ± 20) vai B (335 ± 20).

Traktoru sāniski sašķiebj ar nulles sākuma ātrumu; šim nolūkam to novieto uz testa nogāzes sākuma tādā veidā, lai riteņi, kas atrodas nogāzes apakšējā pusē, balstītos uz nogāzes un traktora vidējā plakne būtu paralēla kontūrlīnijām.

Pēc atsišanās pret testa nogāzes virsmu traktors var pacelties no virsmas, pagriežoties ap aizsargkonstrukcijas augšējo stūri, bet tas nedrīkst apgāzties. Tam jānokrīt atpakaļ uz pusi, kura pirmā pacelās.

3.3. Nepastāvīgas gāšanās demonstrēšana ar aprēķiniem

3.3.1. Lai pārbaudītu nepastāvīgas gāšanās īpašības ar aprēķinu palīdzību, jānoskaidro šādi traktoram raksturīgie dati (sk. zīmējumu 2. papildinājumā):

H 1 (m) Gravitācijas centra augstums.

L 3 (m) Horizontālais attālums starp gravitācijas centru un aizmugurējo asi.

L 2 (m)	Horizontālais attālums starp gravitācijas centru un priekšējo asi.
D 3 (m)	Aizmugurējo riepu augstums.
D 3 (m)	Priekšējo riepu augstums.
H 6 (m)	Kopējais augstums (saskarsmes punkta augstums).
L 6 (m)	Horizontālais attālums starp gravitācijas centru un aizsargkonstrukcijas priekšējo krustošanās punktu (pirms tā lietojama mīnusa zīme, ja šis punkts atrodas priekšā gravitācijas centra plaknei).
B 6 (m)	Aizsargkonstrukcijas platums.
H 7 (m)	Motora pārsega augstums.
B 7 (m)	Motora pārsega platums.
L 7 (m)	Horizontālais attālums starp gravitācijas centru un motora pārsega priekšējo stūri.
H 0 (m)	Priekšējās ass griezes punkta augstums.
S (m)	Aizmugurējo riteņu platums.
B 0 (m)	Aizmugurējo riepu platums.
D 0 (rad)	Priekšējās ass svārstību leņķis (no nulles stāvokļa līdz gājiena beigām).
M (kg)	Traktora masa.
Q (kgm ²)	Inerces moments ap garenisko asi caur gravitācijas centru.

Riteņu platuma S un riepu platuma B 0 summai jābūt lielākai nekā aizsargkonstrukcijas platums B 6.

3.3.2. Aprēķinu veikšanai var pieņemt šādus vienkāršojumus:

- stacionārs traktors apgāžas uz nogāzes ar slīpuma koeficientu 1 no 1,5 ar nobalansētu priekšējo asi, ja gravitācijas centrs atrodas vertikāli virs rotācijas ass,
- rotācijas ass ir paralēla traktora gareniskajai asij un iet caur priekšējā un aizmugurējā riteņa saskarsmes virsmām nogāzes lejas daļā,
- traktors neslīd lejup pa nogāzi,
- iedarbība uz nogāzi ir daļēji elastīga, ar elastības koeficientu $U = 0,2$,
- iespiešanās dziļums nogāzē un aizsargkonstrukcijas deformācija kopā sasniedz $T = 0,2$ m,
- neviena cita traktora daļa neiespiežas nogāzē.

4. NOTEIKUMI, KAS REGLAMENTĒ IZTURĪBAS TESTUS

Aizsargkonstrukcijām var veikt vienīgi tos izturības testus, kas aprakstīti III un IV pielikumā, ja abi šā pielikuma 2. un 3. iedaļā aprakstītie testi ir apmierinoši izpildīti.

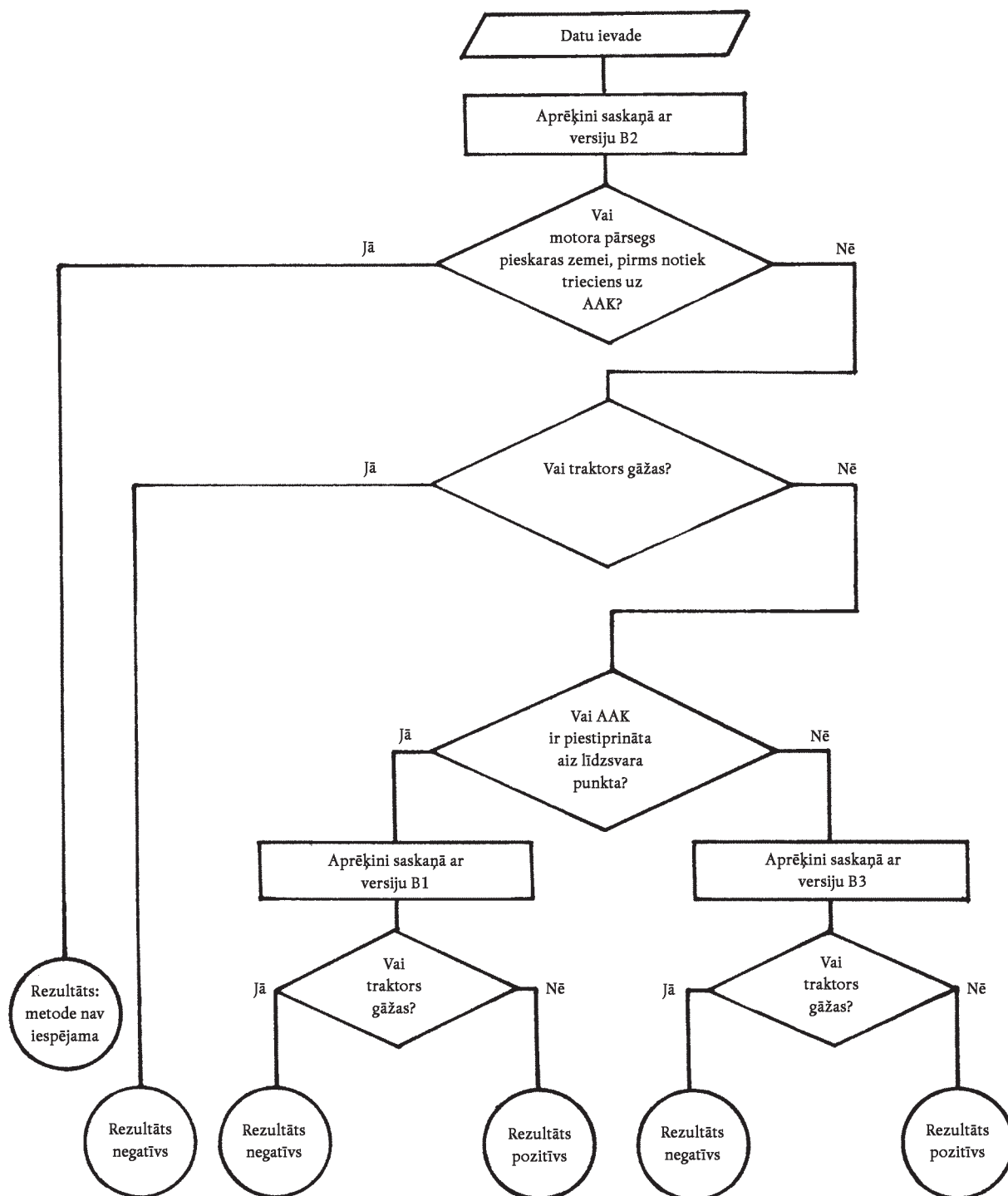
1. papildinājums

Norises diagramma nepārtrauktas kūleņošanas īpašību noteikšanai sāniski krītošam traktoram ar priekšā, centrā vai aizmugurē piestiprinātu apgāšanās aizsargkonstrukciju (AAK)

Versija B1: AAK trieciena punkts aiz gareniskā labilā līdzsvara punkta.

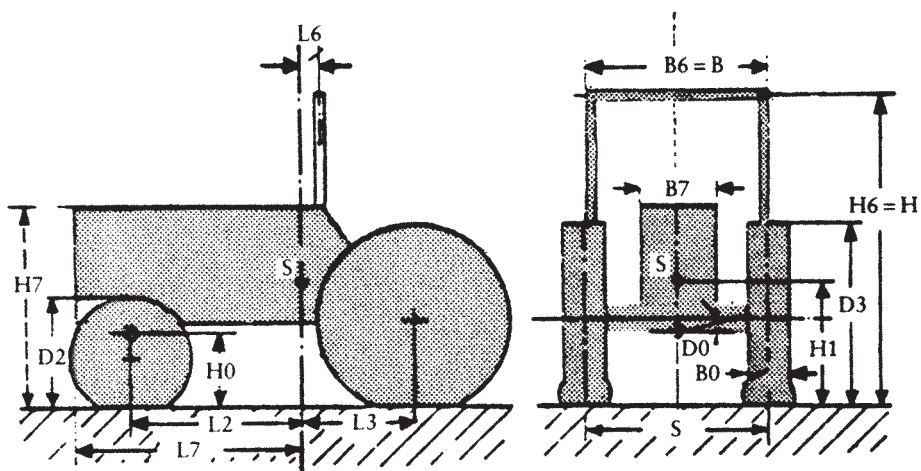
Versija B2: AAK trieciena punkts pie gareniskā labilā līdzsvara punkta.

Versija B3: AAK trieciena punkts gareniskā labilā līdzsvara punkta priekšā.

2. papildinājums

Skaitļi, kas attiecas uz nepastāvīgu gāšanos

Masa M kg
Priekšējās riepas v
Aizmugurējās riepas h
Inerces moments Q kgm ²

Dati, kas vajadzīgi, lai aprēķinātu apgāšanos traktoram ar trīssasu gāšanās īpašībām.

III PIELIKUMS

AIZSARGKONSTRUKCIJU IZTURĪBAS UN TO STIPRINĀJUMA PIE TRAKTORA IZTURĪBAS TESTĒŠANAS NOSACĪJUMI

1. VISPĀRĪGAS PRAŠĪBAS

1.1. Testa mērķi

Testus veic, izmantojot īpašus izmēģinājuma standus, kuri paredzēti, lai imitētu tādas slodzes, kādas iedarbojas uz aizsargkonstrukciju, kad traktors gāžas. Šie testi, kas aprakstīti IV pielikumā, dod iespēju veikt novērojumus par aizsargkonstrukcijas izturību un jebkuru kronšteinu izturību, ar kuriem tā piestiprināta traktoram, kā arī jebkuras traktora daļas izturību, kas nodod testa slodzi.

1.2. Testa metodes

Testus var veikt saskaņā ar dinamisko procedūru (sk. III A pielikumu un IV A pielikumu) vai statisko procedūru (sk. III B pielikumu un IV B pielikumu), atstājot izvēli ražotāja ziņā.

Abas metodes ir līdzvērtīgas.

1.3. Vispārīgi noteikumi attiecībā uz sagatavošanos testiem

1.3.1. Aizsargkonstrukcijai jāatbilst sērijas produkcijas specifikācijām. Tai jābūt piestiprinātai saskaņā ar ražotāja ieteikto metodi vienam no traktoriem, kuram tā ir konstruēta.

Statiskās izturības testam nav vajadzīgs viss traktors; tomēr aizsargkonstrukcija un traktora daļas, pie kurām tā piestiprināta, veido iekārtu darba kārtībā, kas turpmāk saukta "mezgls".

1.3.2. Gan statiskajā testā, gan dinamiskajā testā traktoram, kā tas ir nokomplektēts, jābūt aprīkotam ar visām sēriju produkcijas daļām, kuras var ietekmēt aizsargkonstrukcijas izturību vai kuras var būt vajadzīgas izturības testam.

Daļām, kuras var radīt draudus klirensa zonā, arī jābūt iemontētām tā, lai tās varētu pārbaudīt, lai redzētu, vai ir ievērotas šā pielikuma 3.1. punkta un 3.2. punkta prasības.

Visām traktora vai aizsargkonstrukcijas daļām, ieskaitot aizsardzību pret laika apstākļiem, jābūt piegādātām vai parādītām rasējumos.

1.3.3. Izturības testam visi paneļi un noņemamās nestrukturālās daļas jānoņem tā, lai tās nevarētu stiprināt aizsargkonstrukciju.

1.3.4. Riteņu platums

Riteņu platumam jābūt noregulētam tā, lai aizsargkonstrukciju, cik vien iespējams, izturības testu laikā nebalstītu riepas. Ja šos testus veic saskaņā ar statisko procedūru, jābūt iespējai noņemt riteņus.

1.4. Traktora atsauces masa

Traktora atsauces masai m_r , kas tiek lietota formulā (sk. IV A pielikumu un IV B pielikumu), lai aprēķinātu svārsta bloka kritiena augstumu, trieciena enerģiju un spiediena spēku, jābūt vismaz tādai, kāda norādīta Padomes Direktīvas 74/150/EEK I pielikuma 2.4. punktā (t.i., neskaitot papildierīces, bet ieskaitot dzesēšanas šķidrums, smērvielas, degvielu, instrumentus un vadītāju), pieskaitot tai aizsargkonstrukcijas masu un atskaitot 75 kilogramus. Nav iekļauti papildu priekšējie vai aizmugurējie atsvari, riepu balasti, uzmontēti agregāti, uzmontēti aprīkojums vai jebkādas speciālās daļas.

2. TESTI

2.1. Testu secība

Testu secība ir šāda, neskarot papildu testus, kas minēti IV A pielikuma 1.6. iedaļā un IV B pielikuma 1.6./1.7. iedaļā.

- 2.1.1. Trieciens (dinamiskais tests) vai slodze (statiskais tests) uz konstrukcijas aizmuguri (sk. IV A pielikuma un IV B pielikuma 1.1. iedaļu).
- 2.1.2. Aizmugurējās saspiešanas tests (dinamiskais vai statiskais tests) (sk. IV A pielikuma un IV B pielikuma 1.4. iedaļu).
- 2.1.3. Trieciens (dinamiskais tests) vai slodze (statiskais tests) uz konstrukcijas priekšu (sk. IV A pielikuma un IV B pielikuma 1.2. iedaļu).
- 2.1.4. Trieciens (dinamiskais tests) vai slodze (statiskais tests) uz konstrukcijas sāniem (sk. IV A pielikuma un IV B pielikuma 1.3. iedaļu).
- 2.1.5. Spiediens konstrukcijas priekšgalā (dinamiskais vai statiskais tests) (sk. IV A pielikuma un IV B pielikuma 1.5. iedaļu).

2.2. Vispārīgas prasības

- 2.2.1. Ja testa laikā jebkura slodzei pakļautā iekārta salūst vai izkustas, tests jāatsāk no jauna.
- 2.2.2. Testa laikā nedrīkst veikt nekādu traktora vai aizsargkonstrukcijas remontu vai regulēšanu.
- 2.2.3. Traktora ātrumkārbai testa laikā jābūt neitrālajā stāvoklī un bremzēm atlaistām.
- 2.2.4. Ja traktors ir aprīkots ar piekares sistēmu starp traktora virsbūvi un riteņiem, testa laikā tai jābūt nobloķētai.
- 2.2.5. Pirmā trieciena veikšanai uz konstrukcijas aizmuguri (dinamiskajiem testiem) vai pirmās slodzes veikšanai uz konstrukcijas aizmuguri (statiskajiem testiem), jāizvēlas tas sāns, kurš, pēc testa veicēju iestāžu viedokļa, pēc iedarbību un slodžu sērijas piemērošanas radīs visnevēlamākos apstākļus konstrukcijai. Sānu trieciens vai slodze un aizmugurējais trieciens vai slodze jāpiemēro abās pusēs aizsargkonstrukcijas vidus garenplaknei. Priekšējais trieciens vai slodze jāpiemēro tajā pašā aizsargkonstrukcijas vidus garenplaknes pusē kā sānu trieciens vai slodze.

2.3. Mērīšanas pielāides

- 2.3.1. Lineārie izmēri: ± 3 mm,

izņemot:

- riepu deformācija ± 1 mm,
- konstrukcijas deformācija horizontālo slodžu laikā: ± 1 mm,
- abi svārsta bloka kritiena augstuma izmēri: ± 1 mm.

- 2.3.2. Masas: ± 1 %.

- 2.3.3. Spēki: ± 2 %.

- 2.3.4. Leņķi: ± 2 grādi.

3. PIEŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

- 3.1. Uzskata, ka aizsargkonstrukcija, ko iesniedz EEK detaļas tipa apstiprināšanai, apmierina izturības prasības, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem.
- 3.1.1. Pēc katras testa daļas tai jābūt bez plaisām vai plīsumiem IV A pielikuma un IV B pielikuma 3.1. iedaļas nozīmē. Ja kāda testa laikā parādās nozīmīga plaisa vai plīsums, nekavējoties jāveic papildu tests saskaņā ar IV A Pielikumu vai IV B pielikumu.

- 3.1.2. Testu laikā neviena aizsargkonstrukcijas daļa nedrīkst nonākt klīrensa zonā, kas definēta IV A un IV B pielikuma 2. iedaļā.
- 3.1.3. Testu laikā neviena klīrensa zonas daļa nedrīkst būt ārpus konstrukcijas aizsardzības saskaņā ar IV A un IV B pielikuma 3.2. iedaļu.
- 3.1.4. Elastīgajai deformācijai, ko mēra saskaņā ar IV un IV B pielikuma 3.3. iedaļu, jābūt mazākam par 250 mm.
- 3.2. Nedrīkst būt piederumu, kas rada draudus vadītājam. Nedrīkst būt izvirzītu piederumu vai daļu, kas var ievainot vadītāju, ja traktors apgāžas, vai jebkāda piederuma vai daļas, kas var viņu iesprostot – piemēram, aiz kājas vai pēdas – konstrukcijas deformācijas rezultātā.

4. TESTA ZIŅOJUMS

- 4.1. Testa ziņojumu pievieno EEK detaļas tipa apstiprinājuma sertifikātam, kas minēts VIII pielikumā.

Ziņojuma noformējums parādīts VI pielikumā.

Ziņojumā jābūt turpmāk minētajām ziņām.

- 4.1.1. Vispārīgs aizsargkonstrukcijas formas un konstrukcijas raksturojums (parasti vismaz mērogā 1:20 vispārīgajiem rasējumiem un 1:2,5 stiprinājumu rasējumiem). Rasējumos jābūt galvenajiem izmēriem; ārējiem izmēriem un precīzām ziņām par normālas ieejas un izejas un, vajadzības gadījumā, izklūšanas iespējām; kā arī, vajadzības gadījumā, precīzām ziņām par apsildes un ventilācijas sistēmu.
- 4.1.3. Jebkura salona polsterējuma īss raksturojums.
- 4.2. Ziņojumā skaidri jānorāda traktora tips (marka, tips, tirdzniecības nosaukums utt.), kas izmantots testiem, kā arī tipi, kuriem aizsargkonstrukcijas ir paredzētas.
- 4.3. Ja EEK detaļas tipa apstiprinājumu attiecina uz citiem traktoru tipiem, ziņojumā jāiekļauj tieša atsauce uz sākotnējā EEK detaļas tipa apstiprinājuma ziņojumu, kā arī precīzi norādījumi attiecībā uz prasībām, kas noteiktas I pielikuma 3.4. iedaļā.

A. Iekārtas un aprīkojums dinamiskajiem testiem

1. SVĀRSTA BLOKS

- 1.1. Svārsta blokam jābūt piekārtam ar divām ķēdēm vai trosēm pie atbalsta punktiem ne mazāk kā sešus metrus virs zemes. Jānodrošina līdzekļi, lai neatkarīgi noregulētu bloka iekāršanas augstumu un leņķi starp bloku un atbalsta ķēdēm vai trosēm.
- 1.2. Masai jābūt $2\,000 \pm 20$ kilogramu, neskaitot ķēžu vai trošu masu, kuras pašas nedrīkst pārsniegt 100 kilogramu. Triecienu plaknes sānu garumam jābūt 680 ± 20 mm (sk. V pielikuma 4. zīm.). Blokam jābūt piepildītam tā, lai tā gravitācijas centrs būtu nemainīgs un sakristu ar paralēlskaldņa geometrisko centru.
- 1.3. Paralēlskaldņim jābūt savienotam ar sistēmu, kas velk to atpakaļ ar tūlītēju atlaišanas mehānismu, kurš ir veidots un izvietots tā, lai svārsta bloku varētu atlaist, neizraisot paralēlskaldņa svārstības ap horizontālo asi perpendikulāri svārsta svārstību plaknei.

2. SVĀRSTA BALSTI

Svārsta atbalsta punktiem jābūt stingri nostiprinātiem tā, lai to izkustēšanās jebkurā virzienā nepārsniegtu 1 % no kritiena augstuma.

3. PIEĶĒDĒJUMS

3.1. Balsta sliedēm ar vajadzīgo attālumu starp sliedēm, kas nosedz vajadzīgo platību, lai pieķēdētu traktoru visos ilustrētajos gadījumos (sk. V pielikuma 5., 6. un 7. zīm.), jābūt stingri piestiprinātām pie neelastīga pamata zem svārsta.

3.2. Traktoram jābūt pieķēdētam pie sliedēm ar trošu palīdzību ar apaļām stieplēm, ar šķiedru serdeni, ar konstrukciju 6 x 19 saskaņā ar ISO 2408 un ar nominālo diametru 13 mm. Metāla daļu maksimālajai stiepes izturībai jābūt 1 770 Mpa.

3.3. Centrālais griezes punkts posmainam traktoram jāatbalsta un jāpieķēdē tā, lai atbilstu visiem testiem. Sānu trieciena testam atbalstam jābūt atbalstītam arī no triecienam pretējās puses. Priekšējiem un aizmugurējiem riteņiem nav jābūt vienā līnijā, ja tas atvieglo trošu pievienošanu atbilstīgajā veidā.

4. RITEŅU BALSTS UN BAĻĶIS

4.1. Trieciena testu laikā kā balsts riteņiem jāizmanto mīksta koka baļķis, kura šķērsriezuma laukums ir 150 mm (sk. V pielikuma 5., 6. un 7. zīm.).

4.2. Mīksta koka baļķis jāiespilē pie zemes, lai nostiprinātu riteņa malu, kas atrodas pretējā pusē sānu triecienam, kā parādīts V pielikuma 7. zīmējumā.

5. ATBALSTI UN PIEĶĒDĒJUMI POSMAINIEM TRAKTORIEM

5.1. Posmainiem traktoriem jālieto papildu atbalsti un pieķēdējumi. To mērķis ir nodrošināt, lai traktora daļa, kurā ir ierīkota aizsargkonstrukcija, būtu tikpat stingra kā viengabala traktoram.

5.2. Papildu specifiskās ziņas ir izklāstītas IV A pielikumā trieciena un saspiešanas testiem.

6. RIEPU SPIEDIENI UN DEFORMĀCIJAS

6.1. Traktora riepas nedrīkst būt nobalansētas ar šķidrumu, un tām jābūt piepūpētām līdz spiedienam, kādu noteicis traktora ražotājs darbam laukā.

6.2. Pieķēdējumam jābūt nostieptam katrā atsevišķā gadījumā, kad riepām ir deformācija, kas līdzinās 12 % no riepas sienas augstuma pirms nostiepšanas.

7. SASPIEŠANAS STENDS

Stendam, kas parādīts V pielikuma 8. zīmējumā, jābūt spējīgam iedarboties ar lejupejošu spēku uz aizsargkonstrukciju caur stingru siju, kura ir aptuveni 250 mm plata un savienota ar slodzi piemērojošo mehānismu ar kardānu palīdzību. Jānodrošina piemērotas asu novietnes tā, lai traktora riepas neuzņem spiediena spēku.

8. MĒRĪŠANAS APARATŪRA

8.1. Ierīce, kāda ilustrēta V pielikuma 9. zīmējumā, lai mērītu elastīgās deformācijas (attiecību starp maksimālo momentāno deformāciju un paliekošo deformāciju).

8.2. Ierīce pārbaudīšanai, vai aizsargkonstrukcija nav nokļuvusi klīrensa zonā un vai šī zona ir palikusi konstrukcijas aizsardzībā testa laikā (sk. IV A pielikuma 3.2. iedaļu).

B. Aparatūra un iekārtas statistiskajiem testiem**1. STATISKĀ TESTA STENDS**

- 1.1. Statiskā testa stendam jābūt veidotam tādā veidā, lai ļautu piemērot grūdienus vai "slodzes" aizsargkonstrukcijai.
- 1.2. Jānodrošina, lai slodzi varētu vienādi sadalīt slodzes izraisīšanas virzienā pa slidēšanas sliedi, kuras garums ir viens no skaitļa 50 daudzskaitļiem starp 250 un 700 mm. Nekustīgās sliedes vertikālās virsmas izmēram jābūt 150 mm. Sliedes malām, kuras skar aizsargkonstrukciju, jābūt saliektām ar maksimālo rādiusu 50 mm.
- 1.3. Jābūt iespējai noregulēt aizsargu jebkurā leņķī attiecībā pret slodzes virzienu, lai varētu sekot līdzi konstrukcijas slodzi nesošās virsmas leņķa izmaiņām, konstrukcijai saliecoties.
- 1.4. Slodzes virziens (novirze no horizontāles un no vertikāles):
 - testa sākumā, pie nulles slodzes: $\pm 2^\circ$,
 - testa laikā, pie slodzes: 10° virs un 20° zem horizontāles.

Šīm novirzēm jābūt minimālām.

- 1.5. Deformācijas ātrumam jābūt pietiekami lēnam (mazāk nekā 5 mm/s) slodzei visos momentos, lai to uzskatītu par "statisku".

2. APARATŪRA ENERĢIJAS MĒRĪŠANAI, KURU UZŅEM KONSTRUKCIJA

- 2.1. Jāuzzīmē līkne "spēks pret deformāciju", lai noteiktu enerģiju, kādu uzņem konstrukcija. Nav vajadzības mērit spēku un deformāciju punktā, kur tiek piemērota slodze konstrukcijai; "spēks" un "deformācija" tomēr jāmēra vienlaikus un kolineāri.
- 2.2. Atskaites punkts deformācijas mērījumiem jāizvēlas tā, lai ņemtu vērā tikai to enerģiju, kuru uzņem konstrukcija un/vai konkrētu traktora daļu deformācija. Enerģija, kas tiek uzņemta deformējoties un/vai paslīdot stiprinājumam, jāignorē.

3. LĪDZEKĻI TRAKTORA PIESTIPRINĀŠANAI PIE ZEMES

- 3.1. Stiprinājuma sliedes ar vajadzīgo attālumu starp sliedēm, kas nosedz vajadzīgo platību traktora piestiprināšanai visos aplūkotajos gadījumos, stingri jānostiprina pie neelastīga pamata pie testa stenda.
- 3.2. Traktors jāpiestiprina pie sliedēm ar jebkuru piemērotu līdzekli (plāksnēm, ķīļiem, trosēm, balstiem utt.) tā, lai tas nevarētu izkustēties testa laikā. Šī prasība jāpārbauda testa laikā, izmantojot parastas garuma mērierīces.

Ja traktors izkustas, viss tests jāatkārto, ja vien sistēma tās deformācijas mērīšanai, ko ņem vērā, zīmējot līkni "spēks pret deformāciju", nav pievienota traktoram.

4. SASPIEŠANAS STENDS

- 4.1. Stendam, kurš parādīts V pielikuma 8. zīmējumā, jābūt spējīgam izraisīt lejup vērstu spēku uz aizsargkonstrukciju caur stingru siju, kura ir apmēram 250 mm plata un savienota ar slodzes piemērošanas mehānismu ar kardāniem. Jānodrošina piemērotas asu novietnes tā, lai traktora riepas neuzņem spiediena spēku.

5. CITI MĒRAPARĀTI
- 5.1. Ierīce, kas attēlota V pielikuma 9. zīmējumā, elastīgās deformācijas (atšķirība starp maksimālo momentāno deformāciju un paliekošo deformāciju) mērīšanai.
- 5.2. Ierīce, lai pārbaudītu, vai aizsargkonstrukcija nav nokļuvusi klirensa zonā un vai šī zona ir palikusi konstrukcijas aizsardzībā testa laikā (sk. IV B pielikuma 3.2.iedaļu).

C. Apzīmējumi

m_t (kg):	traktora atsauces masa, kā noteikts šā pielikuma 1.4. iedaļā.
$D_{(mm)}$:	konstrukcijas deformācija trieciena punktā (dinamiskajā testā) vai slodzes piemērošanas punktā un tās piemērošanas virzienā (statiskajā testā).
$H_{(mm)}$:	svārsta bloka krišanas augstums.
F (N) (ņūtonos):	statiskais slodzes spēks.
F_{max} :	maksimālais statiskās slodzes spēks, kāds izveidojas slodzes piemērošanas laikā (N) izņemot pārslodzes gadījumus.
F' (N):	slodzes spēks, kas atbilst E'_i
F-D:	spēka/deformācijas diagramma.
E_{is} (J) (džoulos):	enerģijas pievade, kāda jāuzņem sānu slodzes piemērošanas laikā.
E_{ii} (J):	enerģijas pievade, kāda jāuzņem gareniskās slodzes piemērošanas laikā.
F_v (N):	vertikālais spiediena spēks.
E_i (J):	uzņemtā stiepes enerģija. Zona zem F-D līknes (sk. V pielikuma 10.a zīmējumu).
E'_i (J):	uzņemtā stiepes enerģija pēc papildu slodzes piemērošanas pēc plaisas vai plīsuma (sk. V pielikuma 10.b un 10.c zīmējumu).
E_a (J):	stiepes enerģija, kas uzņemta brīdī, kad slodze ir noņemta. Zona F-D līknē (sk. V pielikuma 10.b zīmējumu).
E''_i (J):	uzņemtā stiepes enerģija pārslodzes testā gadījumā, kad slodze tiek noņemta pirms šīs pārslodzes testa uzsākšanas. Zona zem F-D līknes (sk. V pielikuma 10.c zīmējumu).

IV PIELIKUMS

TESTU PROCEDŪRAS

A. Dinamiskie testi

1. TRIECIENA UN SASPIEŠANAS TESTI

1.1. Trieciens no aizmugures

- 1.1.1. Traktors jānovieto attiecībā pret svārsta bloku tā, lai bloks iedarbotos uz aizsargkonstrukciju, kad bloka trieciena plakne un atbalsta ķēdes vai troses ir tādā leņķī ar vertikālo plakni, kurš līdzinās $m/100$ ar 20° maksimumu, ja vien deformācijas laikā aizsargkonstrukcija kontakta punktā neveido lielāku leņķi ar vertikāli. Šādā gadījumā bloka trieciena plakne ir jānoregulē ar papildu atbalsta palīdzību tā, lai tas būtu paralēls aizsargkonstrukcijai trieciena punktā maksimālās deformācijas momentā, atbalsta ķēdēm vai trosēm paliekot augstāk norādītajā leņķī.

Jānoregulē bloka piekāšanās augstums un jāveic vajadzīgās darbības tā, lai atturētu svārstu no griešanās ap trieciena punktu.

Trieciena punkts ir tā aizsargkonstrukcijas daļa, kas varētu pirmā pieskarties zemei, apgāžoties atpakaļ; parasti tā ir augšējā mala. Bloka gravitācijas centra stāvoklis ir viena sestdaļa no aizsargkonstrukcijas augšdaļas platuma uz iekšu no vertikālās plaknes, kas ir paralēla traktora vidus plaknei un skar aizsargkonstrukcijas augšējās daļas galējo ārējo robežu.

Ja konstrukcija šajā punktā tiek saliekta vai izvirzās uz āru, jāpievieno ķīļi, kas ļauj iedarbību panākt šajā punktā, tādējādi nepastiprinot konstrukciju.

- 1.1.2. Traktors jāpieķēdē pie zemes ar četrām trosēm, pa vienai katras ass galā, izvietojot tās, kā norādīts V pielikuma 5. zīmējumā. Attālumam starp priekšējo un aizmugurējo stiprinājumu jābūt tādā, lai troses veidotu mazāk nekā 30° leņķi ar zemi. Aizmugurējie stiprinājumi turklāt jāveic tā, lai abu trošu saplūšanas punkts atrastos vertikālajā plaknē, pa kuru pārvietojas bloka gravitācijas centrs.

Troses jānospriego tā, lai riepām būtu tāda deformācija, kā norādīts III A pielikuma 6.2. iedaļā.

Kad troses ir nospriegotas, ķīļējošais baļķis jānovieto priekšā un cieši pret aizmugurējiem riteņiem un tad tas jāpiestiprina pie zemes.

- 1.1.3. Ja traktors ir posmains, sakabes punkts papildus jāatbalsta ar koka bloku ar vismaz 100×100 mm šķēsgriezuma laukumu un stingri jāpiestiprina pie zemes.

- 1.1.4. Svārsta bloks jāatvelk atpakaļ tādējādi, lai tā gravitācijas centra augstums virs gravitācijas centra augstuma trieciena punktā atbilstu vienai no šādām formulām, kuras jāizvēlas atkarībā no testiem pakļaujamā mezgla atsaucē masas:

$$H = 25 + 0,07 m_1 \text{ mezgliem ar atsaucē masu, kas ir mazāka par } 2\,000 \text{ kilogramiem,}$$

$$H = 125 + 0,02 m_1 \text{ mezgliem ar atsaucē masu, kas ir lielāka par } 2\,000 \text{ kilogramiem.}$$

Tad tiek atlaists bloks, un tas iedarbojas uz aizsargkonstrukciju.

1.2. Trieciens no priekšas

- 1.2.1. Traktors jānovieto attiecībā pret svārsta bloku tā, lai bloks iedarbotos uz aizsargkonstrukciju, kad bloka trieciena plakne un atbalsta ķēdes vai troses ir tādā leņķī ar vertikālo plakni, kurš līdzinās $m/100$ ar 20° maksimumu, ja vien deformācijas laikā aizsargkonstrukcija kontakta punktā neveido lielāku leņķi ar vertikāli. Šādā gadījumā bloka trieciena plakne ir jānoregulē ar papildu atbalsta palīdzību tā, lai tas būtu paralēls aizsargkonstrukcijai trieciena punktā maksimālās deformācijas momentā, atbalsta ķēdēm vai trosēm paliekot iepriekš noteiktajā leņķī.

Jānoregulē bloka piekāšanās augstums un jāveic vajadzīgās darbības tā, lai atturētu svārsta griešanos ap trieciena punktu.

Trieciena punkts ir tā aizsargkonstrukcijas daļa, kas varētu pirmā pieskarties zemei, apgāzoties atpakaļ; parasti tā ir augšējā mala. Bloka gravitācijas centra stāvoklis ir viena sestdaļa no aizsargkonstrukcijas augšdaļas platuma uz iekšu no vertikālās plaknes, kas ir paralēla traktora vidus plaknei un skar aizsargkonstrukcijas augšējās daļas ārējo galējo robežu.

Ja konstrukcija šajā punktā tiek saliekta vai izvirzās uz āru, jāpievieno ķīļi, kas radītu iedarbību šajā punktā, tādējādi nepastiprinot konstrukciju.

- 1.2.2. Traktors jāpiekēdē pie zemes ar četrām trosēm, pa vienai katras ass galā, izvietojot tās, kā norādīts V pielikuma 6. zīmējumā. Attālumam starp priekšējo un aizmugurējo stiprinājumu jābūt tādām, lai troses veidotu mazāk nekā 30° leņķi ar zemi. Aizmugures stiprinājumi turklāt jāveic tā, lai abu trošu saplūšanas punkts atrastos vertikālajā plaknē, pa kuru pārvietojas bloka gravitācijas centrs. Troses jānospriego tā, lai riepām būtu tāda deformācija, kas norādīta III A pielikuma 6.2. iedaļā. Kad troses ir nospriegotas, ķīļējošais baļķis jānovieto priekšā un cieši pret aizmugurējiem riteņiem un tad tas jāpiestiprina pie zemes.
- 1.2.3. Ja traktors ir posmais, sakābes punkts papildus jāatbalsta ar koka bloku ar vismaz 100 x 100 mm šķēsgriezuma laukumu un stingri jāpiestiprina pie zemes.
- 1.2.4. Svārsta bloks jāatvelk atpakaļ tādējādi, lai tā gravitācijas centra augstumu virs gravitācijas centra augstuma trieciena punktā varētu izteikt ar vienu no šādām formulām, kuras jāizvēlas atkarībā no testiem pakļaujamās komplektācijas atsauces masas:

$H = 25 + 0,07 m_1$ mežgliem ar atsauces masu, kas ir mazāka par 2 000 kilogramiem,

$H = 125 + 0,02 m_1$ mežgliem ar atsauces masu, kas ir lielāka par 2 000 kilogramiem.

Tad tiek atlaists bloks, un tas iedarbojas uz aizsargkonstrukciju.

1.3. Trieciens no sāniem

- 1.3.1. Traktors jānovieto attiecībā pret svārsta bloku tā, lai bloks iedarbotos uz aizsargkonstrukciju, kad bloka trieciena plakne un atbalsta ķēdes vai troses ir vertikālā stāvoklī, ja vien deformācijas laikā aizsargkonstrukcija kontakta punktā neveido leņķi ar vertikāli, kas ir mazāks par 20°.

Šādā gadījumā bloka trieciena plakne ir jānoregulē ar papildu atbalsta palīdzību tā, lai tā būtu paralēla aizsargkonstrukcijai trieciena punktā maksimālās deformācijas momentā, atbalsta ķēdēm vai trosēm paliekot vertikālā stāvoklī trieciena brīdī.

Jānoregulē bloka piekāšanās augstums un jāveic vajadzīgās darbības tā, lai atturētu svārsta griešanos ap trieciena punktu.

Trieciena punktam ir jābūt tai aizsargkonstrukcijas daļai, kas varētu pirmā pieskarties zemei, traktoram apgāzoties uz sāniem.

- 1.3.2. Traktora riteņus tajā pusē, kura saņems spiedienu, jāpiekēdē pie zemes ar trosēm, ko apsien priekšējo un aizmugurējo asu atbilstīgajiem galiem. Troses jānospriego, lai radītu riepju deformācijas lielumus, kādi norādīti III A pielikuma 6.2. iedaļā.

Kad troses nospriegotas, ķīļa baļķis jānovieto uz zemes, atspiežot to cieši pret riepām pusē, kas ir pretī pusei, kas saņems spiedienu, un tad jānostiprina pie zemes. Iespējams, ka ir jālieto divi baļķi vai ķīļi, ja priekšējo un aizmugurējo riepju ārējās malas nav vienā vertikālā plaknē.

Tādā gadījumā atbalsts jānovieto tā, kā norādīts V pielikuma 7. zīmējumā, pret tā riteņa diska malu, kurš ir visvairāk noslogots, pretēji trieciena punktam, stingri uzspiežot to pret diska malu un tad nostiprinot pie tā pamata.

Balsta garumam jābūt tādā, lai tas veidotu $30 \pm 3^\circ$ leņķi ar zemi, kad tas novietots pret disku. Tā garumam turklāt jābūt, ja iespējams, 20 līdz 25 reižu lielākam nekā tā biežumam, un tā biežumam jābūt no divām līdz trim reizēm mazākam nekā tā platumam. Balstiem abos galos jābūt veidotiem tā, kā sīki parādīts V pielikuma 7. zīmējumā.

1.3.3. Ja traktors ir posmais, sakabes punkts ir papildus jāatbalsta ar koka bloku ar vismaz 100 x 100 mm šķērsriezuma laukumu, un no sāniem tas jāatbalsta ar ierīci, kas ir līdzīga balstam un atstutēta pret aizmugurējo riteni. Pēc tam sakabes punkts stingri jāpieķēdē pie zemes.

1.3.4. Svārs jāatvelk atpakaļ tādējādi, lai tā gravitācijas centra augstumu virs gravitācijas centra augstuma trieciena punktā izteiktu vienu no šādām formulām, kuras jāizvēlas atkarībā no testiem pakļaujamā mezgla atsaucē masas:

$$H = (25 + 0,20 m_t) \cdot \frac{B_b + B}{2B} \quad \text{mezgliem ar atsaucē masu, kas ir mazāka par 2 000 kilogramiem,}$$

$$H = (125 + 0,15 m_t) \cdot \frac{B_b + B}{2B} \quad \text{mezgliem ar atsaucē masu, kas ir lielāka par 2 000 kilogramiem}$$

kur B_b ir maksimālais aizsargkonstrukcijas ārējais platums, un B ir minimālais kopējais traktora platums.

1.4. Spiediens uz aizmuguri

Baļķis jānovieto pār aizmugurējām augstākajām strukturālajām daļām, un spiediena spēka rezultantei jābūt traktora vidus plaknē.

Jāpiemēro spēks $F_v = 20 m_t$.

Ja aizsargkonstrukcijas jumta aizmugurējā daļa neizturēs pilnu spiediena spēku, spēks jāpiemēro tikmēr, kamēr jumts ir saliekts tā, ka sakrīt ar vietu, kura savieno aizsargkonstrukcijas augšējo daļu ar šo daļu traktora aizmugurē, kas ir spējīga balstīt satiksmes līdzekļa masu, kad tas apgāzies. Tad spēks jānoņem, un traktors vai slodzes spēks jāpārvieta tā, lai baļķis ir pāri aizsargkonstrukcijas punktam, kurš balstītu traktoru, kad tas pilnībā apgāztos.

Tad piemēro spēku F_v . Spēku piemēro vismaz 5 sekundes pēc tam, kad vairs nav vizuāli nosakāmu noviržu.

1.5. Spiediens priekšā

Baļķis jānovieto pār priekšējām augstākajām strukturālajām daļām, un spiediena spēka rezultantei jābūt traktora vidus plaknē.

Jāpiemēro spēks $F_v = 20 m_t$.

Ja aizsargkonstrukcijas jumta priekšējā daļa neizturēs pilnu spiediena spēku, spēks jāpiemēro tikmēr, kamēr jumts ir saliekts tā, ka sakrīt ar vietu, kura savieno aizsardzības augšējo daļu ar to daļu traktora priekšdaļā, kas ir spējīga balstīt satiksmes līdzekļa masu, kad tas apgāzies. Tad spēks jānoņem, un traktors vai slodzes spēks jāpārvieta tā, lai baļķis ir pāri aizsargkonstrukcijas punktam, kurš balstītu traktoru, kad tas pilnībā apgāztos.

Tad piemēro spēku F_v . Spēku piemēro vismaz 5 sekundes pēc tam, kad vairs nav vizuāli nosakāmu noviržu.

1.6. Papildu tests

Ja spiediena testa laikā parādās plaisas vai plīsumi, kurus nevar uzskatīt par nenozīmīgiem, jāpiemēro otrs tests, bet ar $1,2 F_v$ lielu spēku, tūlīt pēc saspiešanas testa, kurš izraisīja plaisu vai plīsumu parādīšanos.

2. KLĪRENSA ZONA
- 2.1. Klīrensa zona ir parādīta V pielikuma 2.a, 2.b, 2.c, 2.d un 2.e zīmējumā.
- Klīrensa zonu nosaka, pamatojoties uz turpmāk minēto.
- 2.1.1. Vertikālā atskaites plakne, parasti gareniski pret traktoru, kas iet caur sēdekļa atskaites punktu un stūres rata centru; šai plaknei jābūt spējīgai pārvietoties horizontāli ar sēdekli un stūres ratu grūdienu laikā, paliekot perpendikulārai traktora grīdai vai aizsargkonstrukcijas grīdai, ja tā ir elastīgi piestiprināta.
- 2.1.2. Atskaites līnija atskaites plaknē, kas iet caur sēdekļa atskaites punktu un pirmo punktu uz stūres rata malas, kuru tā šķērso, kad novietota horizontāli.
- 2.2. Klīrensa zona ir saistīta ar turpmāk minētajām plaknēm, kad traktors ir uz horizontālas virsmas un stūres rats, ja tas ir regulējams, ir noregulēts vadīšanas vidus stāvoklī.
- 2.2.1. Divas vertikālas plaknes 250 mm uz katru pusi no atskaites plaknes, šīs vertikālās plaknes stiepjas 300 mm uz augšu no horizontālās plaknes, kura iet caur sēdekļa atskaites punktu, un gareniski vismaz 550 mm priekšā vertikālajai plaknei perpendikulāri atskaites plaknei, atrodoties 350 mm priekšā sēdekļa atskaites punktam.
- 2.2.2. Divas vertikālas plaknes 200 mm uz katru pusi no atskaites plaknes, šīs vertikālās plaknes stiepjas 300 mm uz augšu no horizontālās plaknes, kura iet caur sēdekļa atskaites punktu, un gareniski no virsmas, kas noteikta 2.2.1. punktā, līdz vertikālajai plaknei perpendikulāri atskaites plaknei, atrodoties 350 mm priekšā sēdekļa atskaites punktam.
- 2.2.3. Slīpa plakne, kas ir perpendikulāra pret atskaites plakni, ir paralēla atskaites līnijai un atrodas 400 mm virs tās, stiepjoties atpakaļ līdz punktam, kur tā krusto vertikālo plakni, kura ir perpendikulāra atskaites plaknei un iet caur sēdekļa atskaites punktu.
- 2.2.4. Slīpa plakne, kas ir perpendikulāra atskaites punktam un balstās pret sēdekļa atzveltnes augšdaļu, kura saskaras ar iepriekšējo plakni tās tālākajā aizmugurējā malā.
- 2.2.5. Vertikāla plakne, kas ir perpendikulāra atskaites plaknei, kura stiepjas vismaz 40 mm uz priekšu no stūres rata un vismaz 900 mm uz priekšu no sēdekļa atskaites punkta.
- 2.2.6. Liekta virsma, kuras ass ir perpendikulāra atskaites plaknei, rādiuss ir 150 mm un kura saskaras ar 2.2.3. punktā un 2.2.5. punktā definētajām plaknēm tangentē.
- 2.2.7. Divas paralēlas slīpas plaknes, kas iet caur 2.2.1. punktā definēto plakņu augšējām malām, kurām slīpā plakne atrodas malā, uz kuru tiek izdarīts grūdiens, ne tuvāk kā 100 mm no atskaites plaknes virs klīrensa zonas,
- 2.2.8. Horizontāla plakne, kas iet caur sēdekļa atskaites punktu.
- 2.2.9. Divas daļas vertikālajā plaknē, kas ir perpendikulāra atskaites plaknei, kura iet 350 mm priekšā no sēdekļa atskaites punkta, abām šīm plaknes daļām attiecīgi savienojot 2.2.1. punktā definēto plakņu galējās aizmugurējās robežas ar 2.2.2. punktā definēto plakņu galējām priekšējām robežām.
- 2.2.10. Divas daļas horizontālajā plaknē, kas iet 300 mm virs sēdekļa atskaites punkta, abām šīm plaknes daļām attiecīgi savienojot vertikālo 2.2.2. punktā definēto plakņu augstākās robežas ar 2.2.7. punktā definēto plakņu zemākajām robežām.
- 2.2.11. Liekta virsma, kuru veidojošā līnija ir perpendikulāra atskaites plaknei un balstās pret sēdekļa atzveltnes aizmuguri.

- 2.3. **Sēdekļa atrašanās un sēdekļa atskaites punkts**
- 2.3.1. *Sēdekļa atskaites punkts*
- 2.3.1.1. Atskaites punkts jānosaka ar V pielikuma 3.a un 3.b zīmējumā attēlotās iekārtas palīdzību. Aparātu veido sēdekļa pamata daļas un atzveltnes daļas. Apakšējā atzveltnes plakne ir savienota sēžas pauguru (A) un jostas vietas (B) rajonā, un savienojumam (B) ir regulējams augstums.
- 2.3.1.2. Atskaites punkts ir definēts kā punkts sēdekļa gareniskajā vidus plaknē, kur krustojas apakšējās atzveltnes daļas tangenciālā plakne un horizontālā plakne. Šī horizontālā plakne pāršķēr sēdekļa daļu zemāko virsmu 150 mm priekšā iepriekš minētajai tangentei.
- 2.3.1.3. Ierīci novieto uz sēdekļa. Tad uz to iedarbojas ar 550 N lielu spēku punktā, kas atrodas 50 mm priekšā posmam (A), un abas atzveltnes daļas viegli piespiež tangenciāli pret atzveltni.
- 2.3.1.4. Ja nav iespējams noteikt konkrētas tangentes katrai atzveltnes daļai (virs un zem jostas vietas apvidus), jāveic šādi pasākumi.
- 2.3.1.4.1. Ja nav nosakāma konkrēta tangente zemākajai daļai, zemāko atzveltnes daļu vertikāli atspiež pret atzveltni.
- 2.3.1.4.2. Ja nav nosakāma konkrēta tangente augšējai daļai, posmu (B) nofiksē 230 mm augstumā virs zemākās sēdekļa sēdvirsmas daļas virsmas, atzveltni atrodoties perpendikulārā stāvoklī pret sēdekļa sēdvirsmas daļu. Tad abas atzveltnes daļas viegli piespiež tangenciāli pret atzveltni.
- 2.3.2. *Sēdekļa stāvoklis un regulēšana sēdekļa atskaites punkta atrašanās vietas noteikšanai*
- 2.3.2.1. Ja sēdekļa stāvoklis ir regulējams, sēdekli jānoregulē uz tā aizmugurējo tālāko stāvokli.
- 2.3.2.2. Ja sēdekļa atzveltnes un sēdvirsmas daļu slīpums ir regulējams, tie jānoregulē tā, lai atskaites punkts būtu tā tālākajā aizmugurējā stāvoklī.
- 2.3.2.3. Ja sēdekli ir aprīkots ar atsperēm, tās jānobloķē to gājiena vidus stāvoklī, ja vien tas nav pretrunā instrukcijām, kuras skaidri noteicis ražotājs. Ja šādas instrukcijas pastāv, tās jāievēro.
3. **VEICAMIE MĒRĪJUMI**
- 3.1. **Lūzumi un plaisas.**
- Pēc katra testa vizuāli jāpārbauda visas strukturālās daļas, savienojumus un stiprinājuma iekārtas, vai tajās nav lūzumu vai plaisu, ņemot vērā mazas plaisas mazsvarīgās daļās.
- Jebkādi plīsumi, kurus radījušas svārsta svārstīšanas, nav ņemamas vērā.
- 3.2. **Klīrensa zona**
- 3.2.1. Katra testa laikā jāpārbauda aizsargkonstrukcija, lai redzētu, vai kāda aizsargkonstrukcijas daļa nav nonākusi klīrensa zonā ap sēdekli, kas noteikta šā pielikuma 2. iedaļā.
- 3.2.2. Turklāt jāpārbauda aizsargkonstrukcija, lai noteiktu, vai kāda klīrensa zonas daļa nav ārpus aizsargkonstrukcijas. Šādā gadījumā uzskata, ka tā ir ārpus apgāšanās aizsargkonstrukcijas aizsardzības, ja jebkura tās daļa nonāktu kontaktā ar zemes plakni, ja traktors apgāztos virzienā, no kura nācis grūdiens. Šādā gadījumā uzskata, ka priekšējo un aizmugurējo riepu izmērs un riteņu platums ir vismazākie, kādus noteicis ražotājs. Ja traktors ir aprīkots ar nekustīgu sistēmu, korpusu vai citu cietu armatūru, kas novietota aiz vadītāja sēdekļa, šo armatūru turklāt uzskata par aizsardzības punktu gadījumā, ja traktors gāžas uz sāniem vai uz aizmuguri. Šīs aizmugurējās konstrukcijas augstumam virs sēdekļa atskaites punkta turklāt jābūt mazākam par 500 mm (sk. V pielikumu, 2.f zīm.).

Tai turklāt jābūt pietiekami stingrai un cieši piestiprinātai traktora aizmugurei. Šai konstrukcijai, kad tā piestiprināta pie traktora, nesalūstot vajadzētu izturēt slodzi, kāda tiks noteikta sešus mēnešus pirms direktīvas ieviešanas līdz ar jebkurām precīzām instrukcijām par testu veikšanu, tos pieņemot saskaņā ar procedūru pielāgošanai tehnikas attīstībai; šo slodzi piemēro horizontāli punktā, kurš, domājams, pirmais pieskarsies zemei, traktoram apgāžoties.

3.3. **Elastīgā deformācija**

Elastīgo deformāciju mēra 900 mm virs atskaites punkta, vietā, kur vertikālā plakne iet caur triecienu punktu. Šā mērījuma veikšanai jālieto ierīce, kas līdzinās V pielikuma 9. zīmējumā attēlotajai.

3.4. **Paliekošā deformācija**

Pēc pēdējā saspiešanas testa reģistrē aizsargkonstrukcijas paliekošo deformāciju. Šim nolūkam pirms testa sākšanas jāreģistrē galveno aizsargkonstrukcijas daļu stāvoklis attiecībā pret sēdekļa atskaites punktu.

B. Statiskie testi

1. SLODZES UN SASPIEŠANAS TESTI

1.1. **Slodze uz aizmugurējo daļu**

1.1.1. Slodzi piemēro horizontāli vertikālā plaknē, kas atrodas paralēli traktora vidus plaknei.

Slodzes piemērošanas punkts ir tas aizsargkonstrukcijas punkts, kurš, domājams, pirmais pieskarsies zemei, traktoram apgāžoties atpakaļ, parasti tā ir augšējā mala. Vertikālā plakne, uz kuru tiek piemērota slodze, atrodas tādā attālumā no vidus plaknes, kas līdzinās vienai trešdaļai no aizsargkonstrukcijas platumā.

Ja konstrukcija ir izliekusies vai izvīzījusies uz āru šajā punktā, jāpievieno ķīļi, kas ļauj piemērot uz to slodzi, tādā veidā nepastiprinot konstrukciju.

1.1.2. Sistēmu pieķēdē pie zemes, kā definēts III B pielikuma 3. iedaļā.

1.1.3. Enerģijai, kādu uzņem aizsargkonstrukcija testa laikā, jābūt vismaz

$$E_{ii} = 500 + 0,5 m_t$$

1.2. **Slodze uz priekšējo daļu**

1.2.1. Slodzi piemēro horizontāli vertikālā plaknē, kas atrodas paralēli traktora vidējai plaknei un tādā attālumā no tās, kas līdzinās vienai trešdaļai no augšējās konstrukcijas daļas ārējā platumā.

Slodzes piemērošanas punkts ir tas aizsargkonstrukcijas punkts, kurš, domājams, pirmais pieskarsies zemei, traktoram apgāžoties uz sāniem, braucot uz priekšu parasti tā ir augšējā mala.

Ja konstrukcija ir izliekusies vai izvīzījusies uz āru šajā punktā, jāpievieno ķīļi, kas ļauj piemērot uz to slodzi, tādā veidā nepastiprinot konstrukciju.

1.2.2. Sistēmu pieķēdē pie zemes, kā definēts III B pielikuma 3. iedaļā.

- 1.2.3. Energijai, kādu uzņem aizsargkonstrukcija testa laikā, jābūt vismaz

$$E_{ii} = 500 + 0,5 m_t$$

1.3. **Slodze no sāniem**

- 1.3.1. Slodzi no sāniem piemēro horizontāli vertikālā plaknē, kas atrodas perpendikulāri pret traktora vidējo plakni.

Slodzes piemērošanas punkts ir tas aizsargkonstrukcijas punkts, kurš, domājams, pirmais pieskarsies zemei, traktoram apgāžoties uz sāniem, braucot uz priekšu, parasti tā ir augšējā mala.

- 1.3.2. Sistēmu pieķēdē pie zemes, kā definēts III B pielikuma 3. iedaļā.

- 1.3.3. Energijai, kādu uzņem aizsargkonstrukcija testa laikā, jābūt vismaz

$$E_{is} = 1,75 m_t \frac{B_b + B}{2B}$$

kur B_b ir aizsargkonstrukcijas maksimālais ārējais platums un B ir minimālais vispārējais traktora platums

1.4. **Saspiešana aizmugurējā daļā**

Visi noteikumi ir vienādi ar noteikumiem, kas iekļauti IV A pielikuma 1.4. iedaļā.

1.5. **Saspiešana priekšējā daļā**

Visi noteikumi ir vienādi ar noteikumiem, kas iekļauti IV A pielikuma 1.5. iedaļā.

1.6. **Pārslodzes tests (papildu tests)**

- 1.6.1. Pārslodzes tests jāveic visos gadījumos, kad spēks samazinās par vairāk nekā 3 % pēdējo deformācijas 5 % laikā, kas sasniegta, kad konstrukcija uzņem vajadzīgo enerģiju (sk. 10.b zīmējumu).

- 1.6.2. Pārslodzes tests ietver horizontālās slodzes pakāpenisku palielināšanu ar 5 % sākotnēji obligātās enerģijas palielinājumu, palielinot to maksimāli līdz 20 % no pievienotās enerģijas (sk. 10.c zīmējumu).

- 1.6.2.1. Pārslodzes tests ir apmierinošs, ja pēc katra vajadzīgās enerģijas palielinājuma par 5, 10 vai 15 % spēks samazinās par mazāk nekā 3 % uz 5 % palielinājumu un saglabājas vairāk nekā $0,8 F_{max}$.

- 1.6.2.2. Pārslodzes tests ir apmierinošs, ja pēc tam, kad konstrukcija ir uzņēmusi 20 % pievienotās enerģijas, spēks pārsniedz $0,8 F_{max}$.

- 1.6.2.3. Pārslodzes testa laikā pieļaujamas papildu plaisas vai plīsumi un/vai klīrensa zonas nonākšana aizsargkonstrukcijā vai tās aizsardzības nepietiekamība elastīgās deformācijas dēļ. Pēc slodzes noņemšanas konstrukcija tomēr nedrīkst ieiet klīrensa zonā, kurai jābūt pilnībā aizsargātai.

1.7. **Saspiešanas tests**

Ja saspiešanas testa laikā parādās plaisas vai plīsumi, kurus nevar uzskatīt par nenozīmīgiem, tūlīt pēc saspiešanas testa, kurš izraisīja plīsumu vai plaisu parādīšanos, jāveic otrs, līdzīgs saspiešanas tests, bet ar $1,2 F_v$ spēku.

2. **KLĪRENSA ZONA**

Identiska klīrensa zonai, kas definēta IV A pielikuma 2. iedaļā, izņemot to, ka vārds "trieciens" jāaizstāj ar "slodze" 2.2.7. iedaļas trešajā rindā.

3. VEICAMIE MĒRĪJUMI

3.1. Lūzumi un plaisas

Pēc katra testa vizuāli jāpārbauda visas strukturālās daļas, savienojumus un stiprinājuma iekārtas, vai tajās nav lūzumu vai plaisu, neņemot vērā mazas plaisas mazsvarīgās daļās.

3.2. Klirensa zona

3.2.1. Katra testa laikā jāpārbauda aizsargkonstrukcija, lai redzētu, vai kāda aizsargkonstrukcijas daļa nav nonākusi klirensa zonā ap sēdekli, kas definēta šā pielikuma 2. iedaļā.

3.2.2. Turklāt jāpārbauda aizsargkonstrukcija, lai noteiktu, vai kāda klirensa zonas daļa nav ārpus aizsargkonstrukcijas. Šādā gadījumā uzskata, ka tā ir ārpus apgāšanās aizsargkonstrukcijas aizsardzības, ja jebkura tās daļa nonāktu kontaktā ar zemes plakni, traktoram apgāžoties virzienā, no kura nācis grūdiens. Šādā gadījumā uzskata, ka priekšējo un aizmugurējo riepu izmērs un riteņu platums ir vismazākie, kādus noteicis ražotājs. Ja traktors ir aprīkots ar stingru sistēmu, korpusu vai citu cietu armatūru, kas novietota aiz vadītāja sēdekļa, šo armatūru turklāt uzskata par aizsardzības punktu gadījumā, ja traktors gāžas uz sāniem vai uz aizmuguri. Šīs aizmugurējās konstrukcijas augstumam virs sēdekļa atskaites punkta tomēr jābūt mazākam par 500 mm (sk. V pielikumu, 2.f zīm.).

Tai turklāt jābūt pietiekami stingrai un cieši piestiprinātai traktora aizmugurei. Šai konstrukcijai, kad tā piestiprināta pie traktora, nesalūstot vajadzētu izturēt slodzi, kas tiks definēta sešus mēnešus pirms direktīvas ieviešanas līdz ar jebkurām precīzām instrukcijām par testu veikšanu, saskaņā ar pielāgošanas procedūru tehnikas attīstībai; šo slodzi piemēro horizontāli punktā, kurš, domājams, pirmais pieskarsies zemei, traktoram apgāžoties.

3.3. Elastīgā deformācija (pie sānu slodzes)

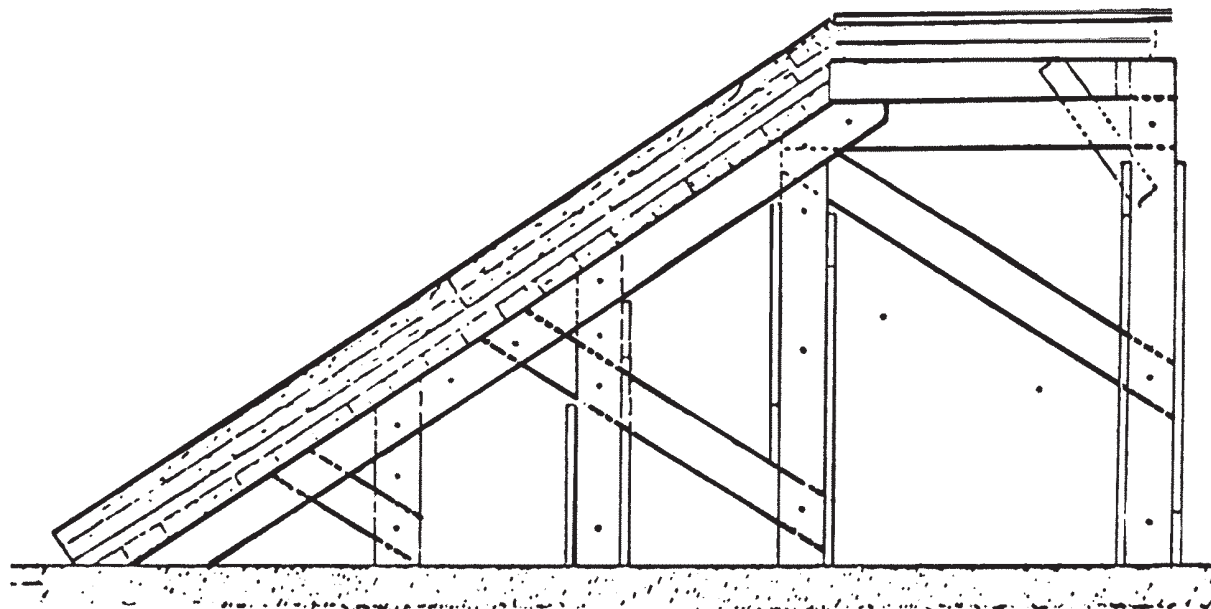
Elastīgo deformāciju mēra 900 mm virs atskaites punkta, vietā, kur vertikālā plakne iet cauri trieciena punktam. Šā mērījuma veikšanai jālieto aparāts, kas līdzinās V pielikuma 9. zīmējumā attēlotajam.

3.4. Paliekošā deformācija

Pēc pēdējā saspiešanas testa reģistrē aizsargkonstrukcijas paliekošo deformāciju. Šim nolūkam pirms testa sākšanas jāreģistrē galveno aizsargkonstrukcijas daļu stāvoklis attiecībā pret sēdekļa atskaites punktu.

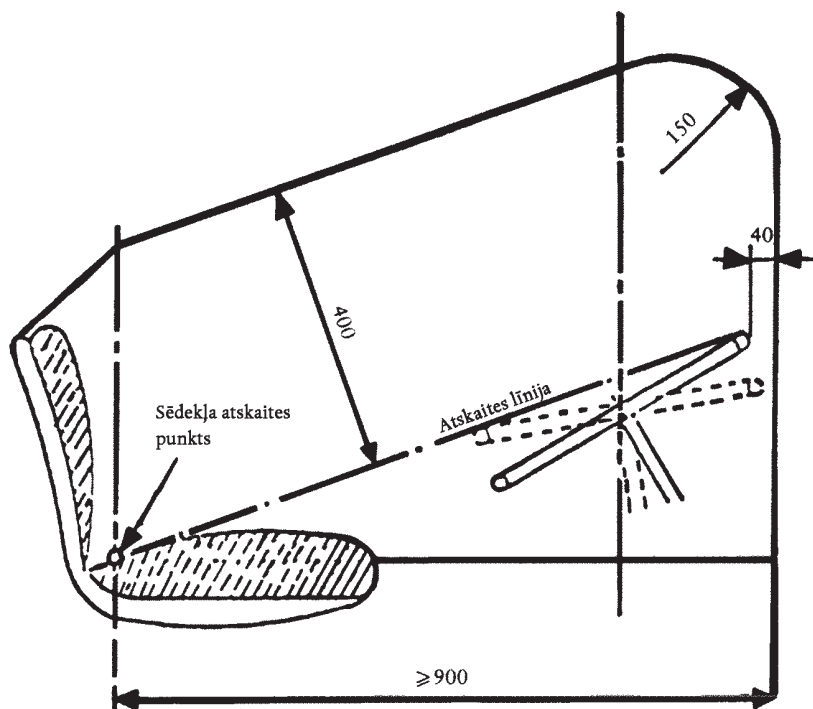
V PIELIKUMS

ZĪMĒJUMI

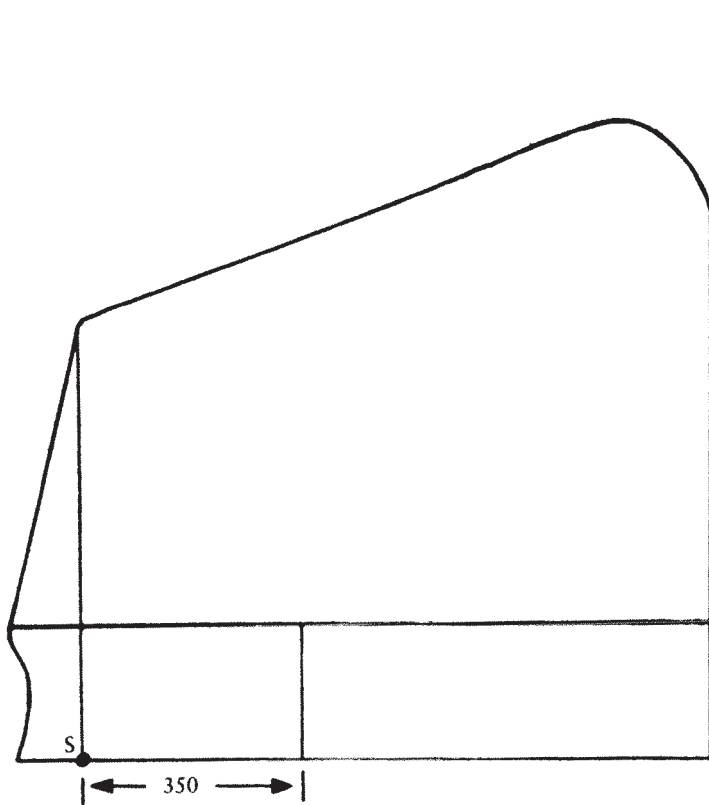
1. zīmējums

Stends apgāšanās rādītāju testēšanai slīpumā 1 pret 1,5

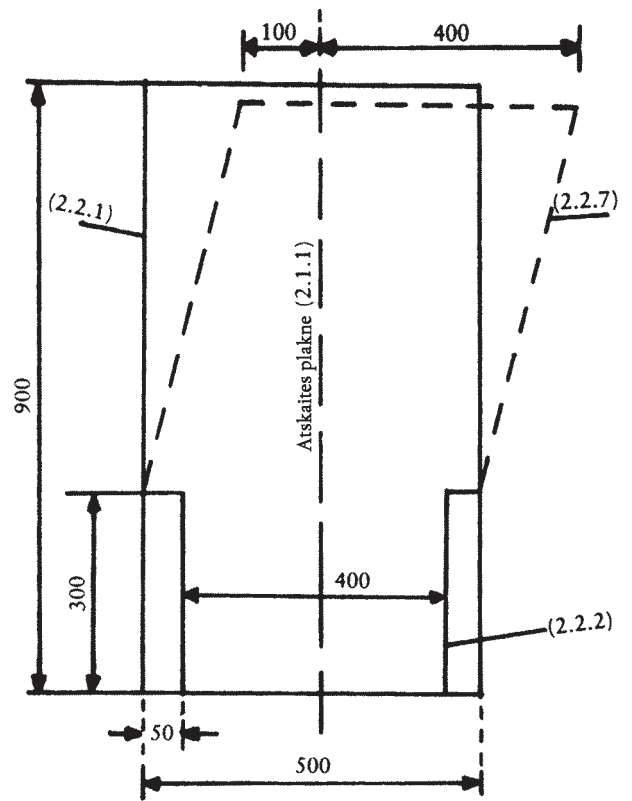
2.a zīmējums

Klīrensa zona – šķērsriezums caur atskaites plakni

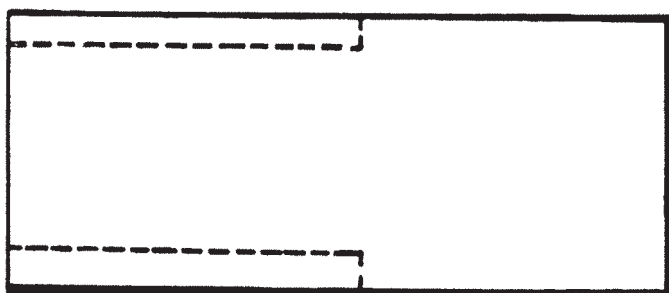
2.b zīmējums

Klīrensa zona – sānskats

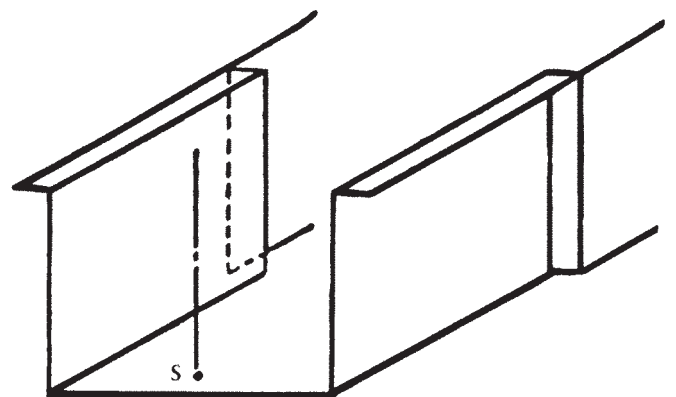
2.c zīmējums

Klīrensa zona – skats no aizmugures

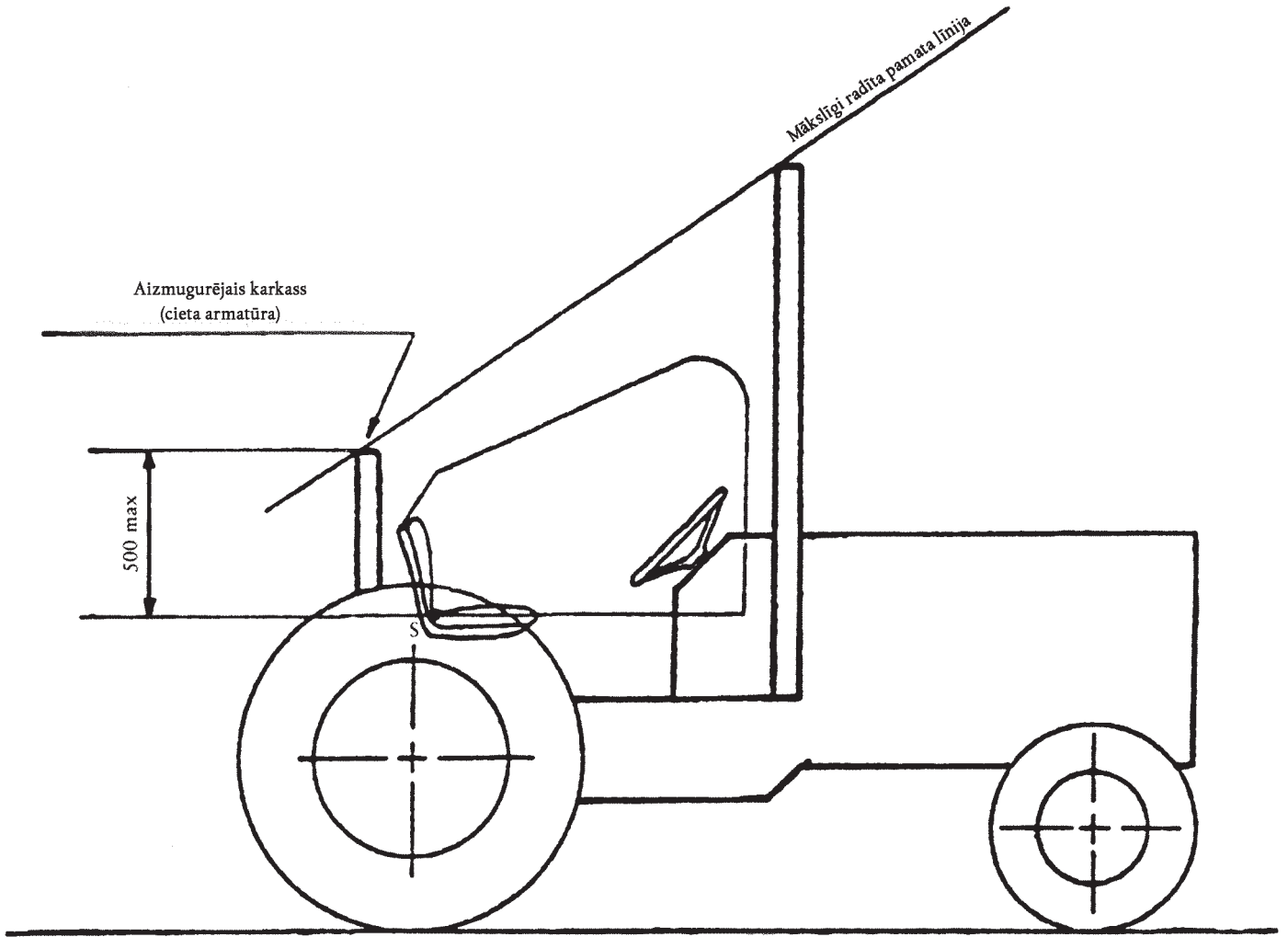
2.d zīmējums

Klīrensa zona – virsskats

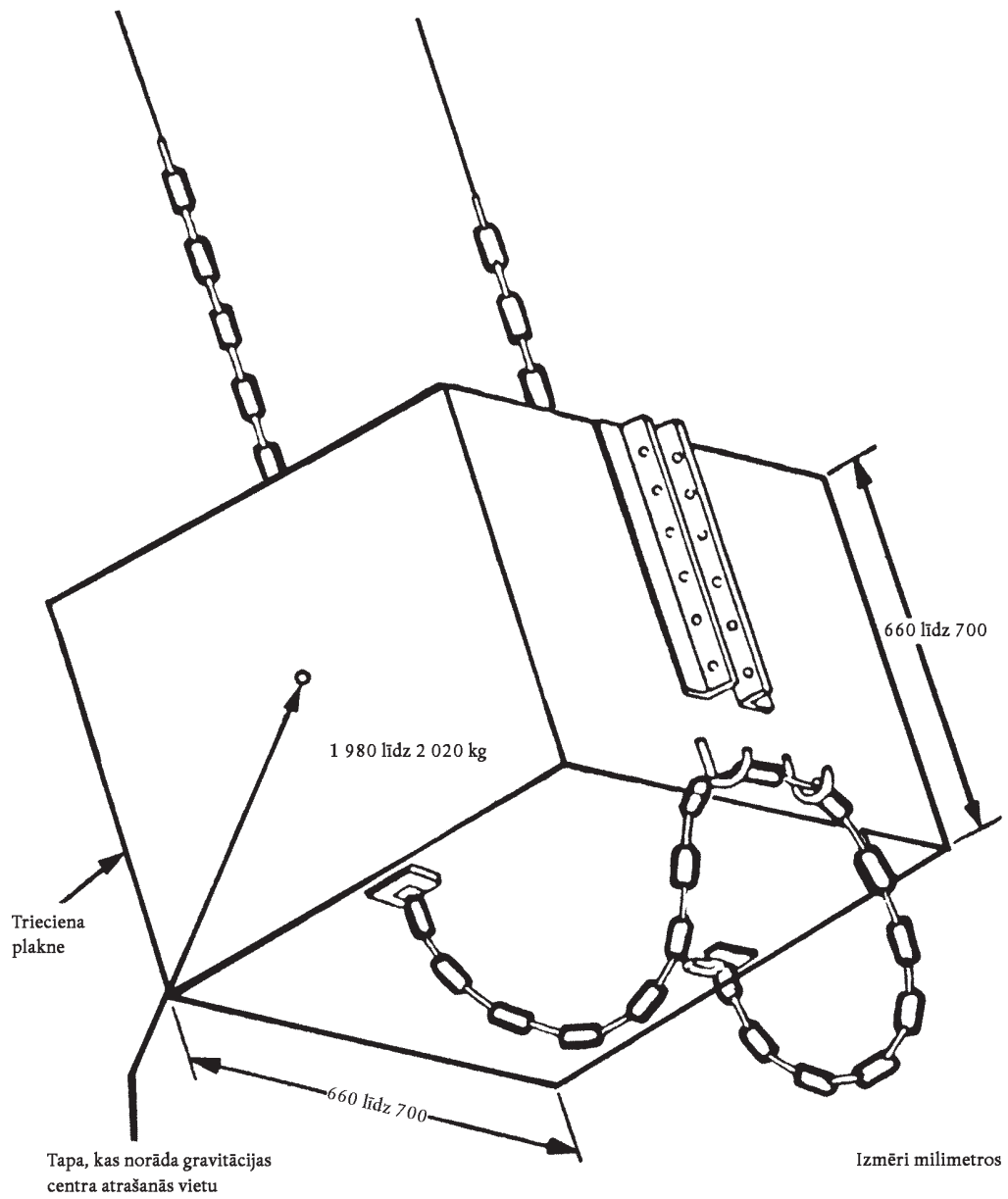

2.e zīmējums

Klīrensa zonas zemākā daļa ¾ no skata no aizmugures

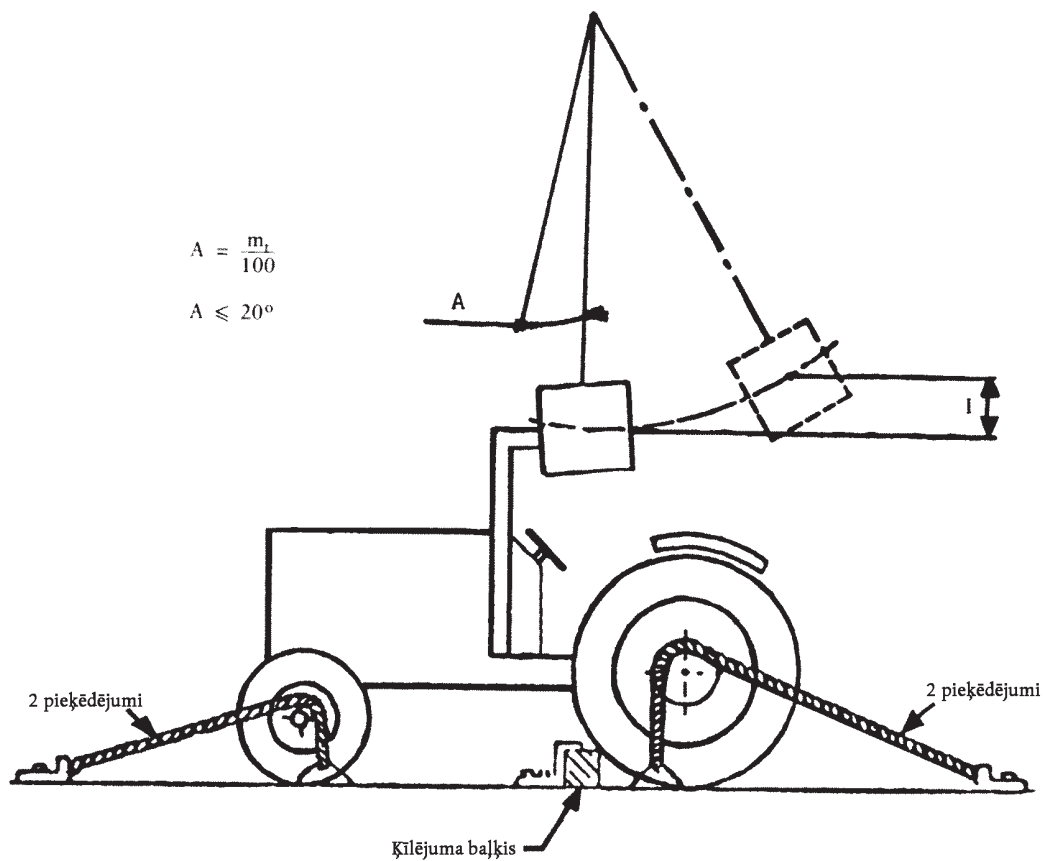

2.f zīmējums

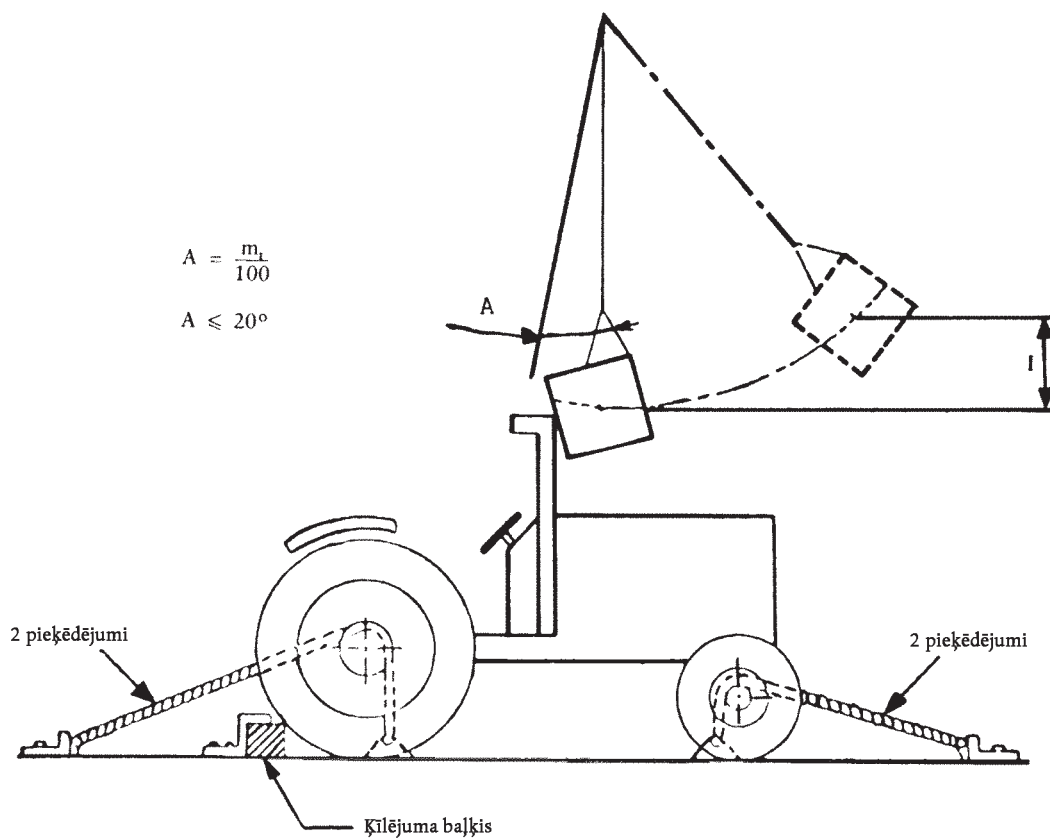
4. zīmējums

Svārsta bloks un tā stiprinājuma ķēdes vai troses

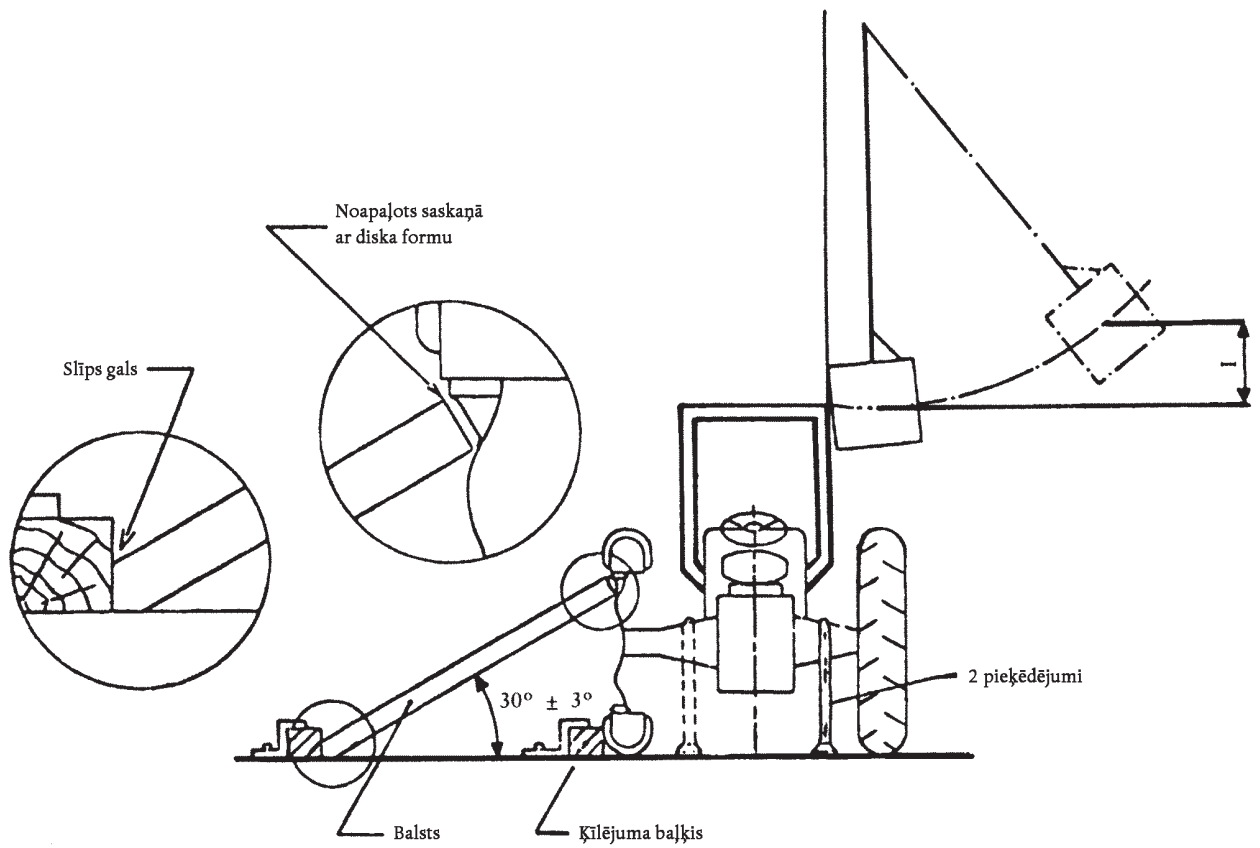
5. zīmējums

Traktora piekēdēšanas piemērs – trieciens no aizmugures

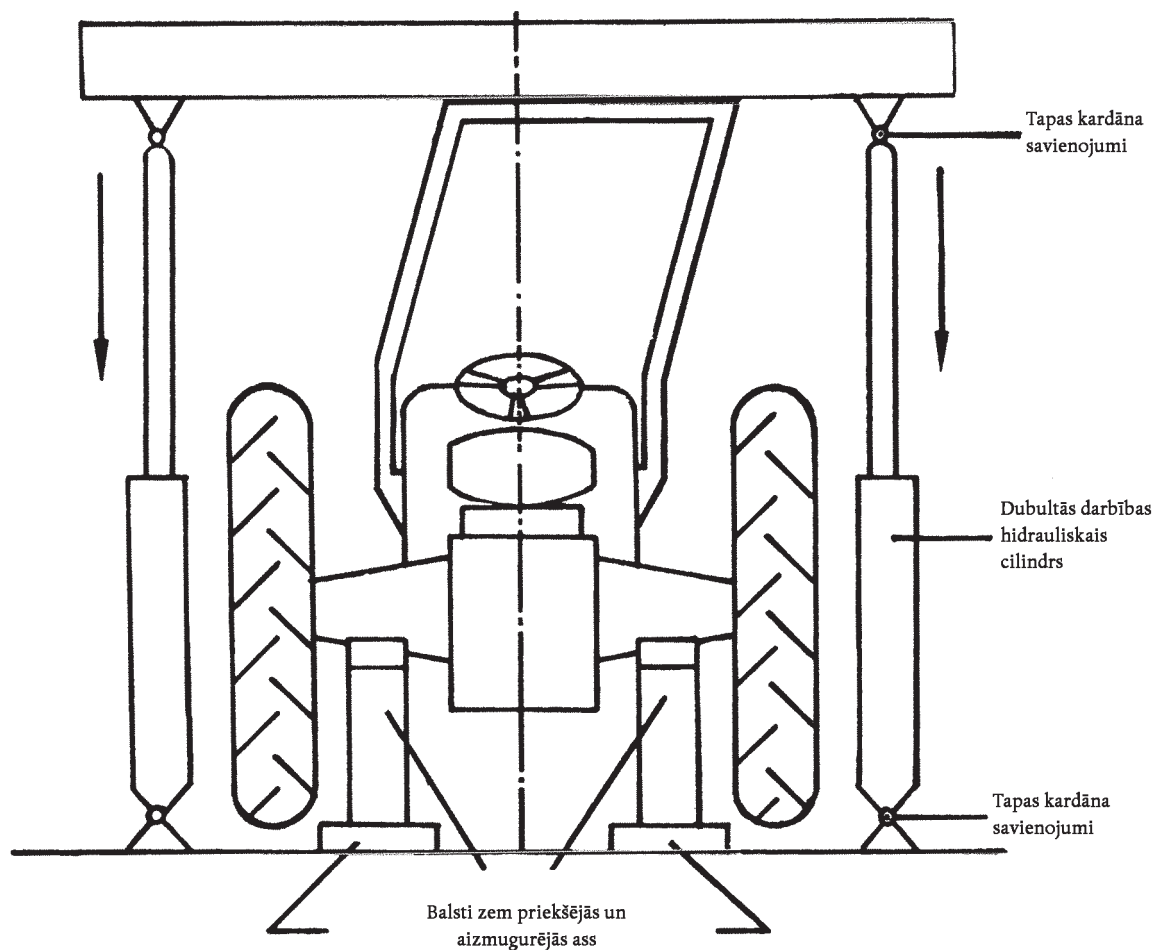
6. zīmējums

Traktora piekēdēšanas piemērs – trieciens no priekšas

7. zīmējums

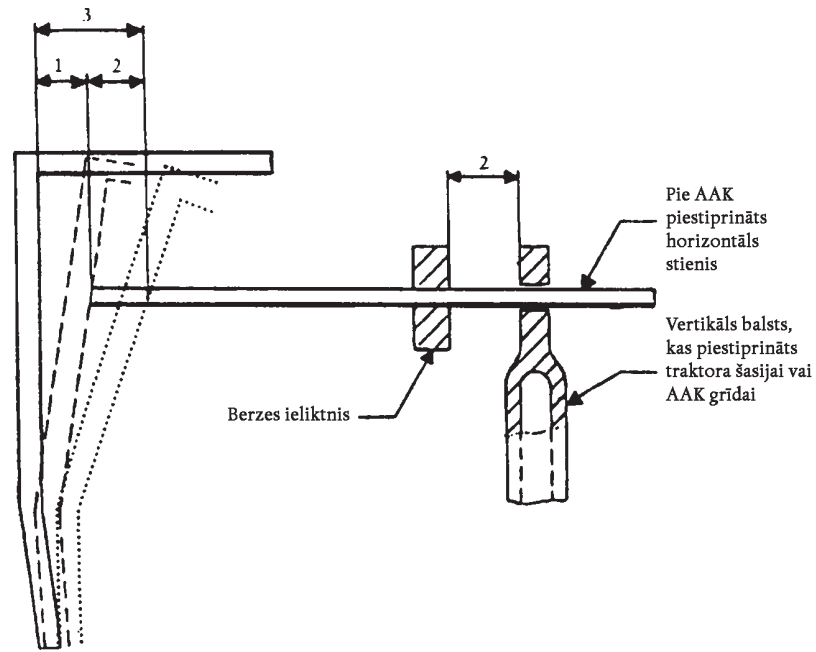
Traktora nostiprināšanas piemērs – trieciens no sāniem

8. zīmējums

Saspiešanas stends

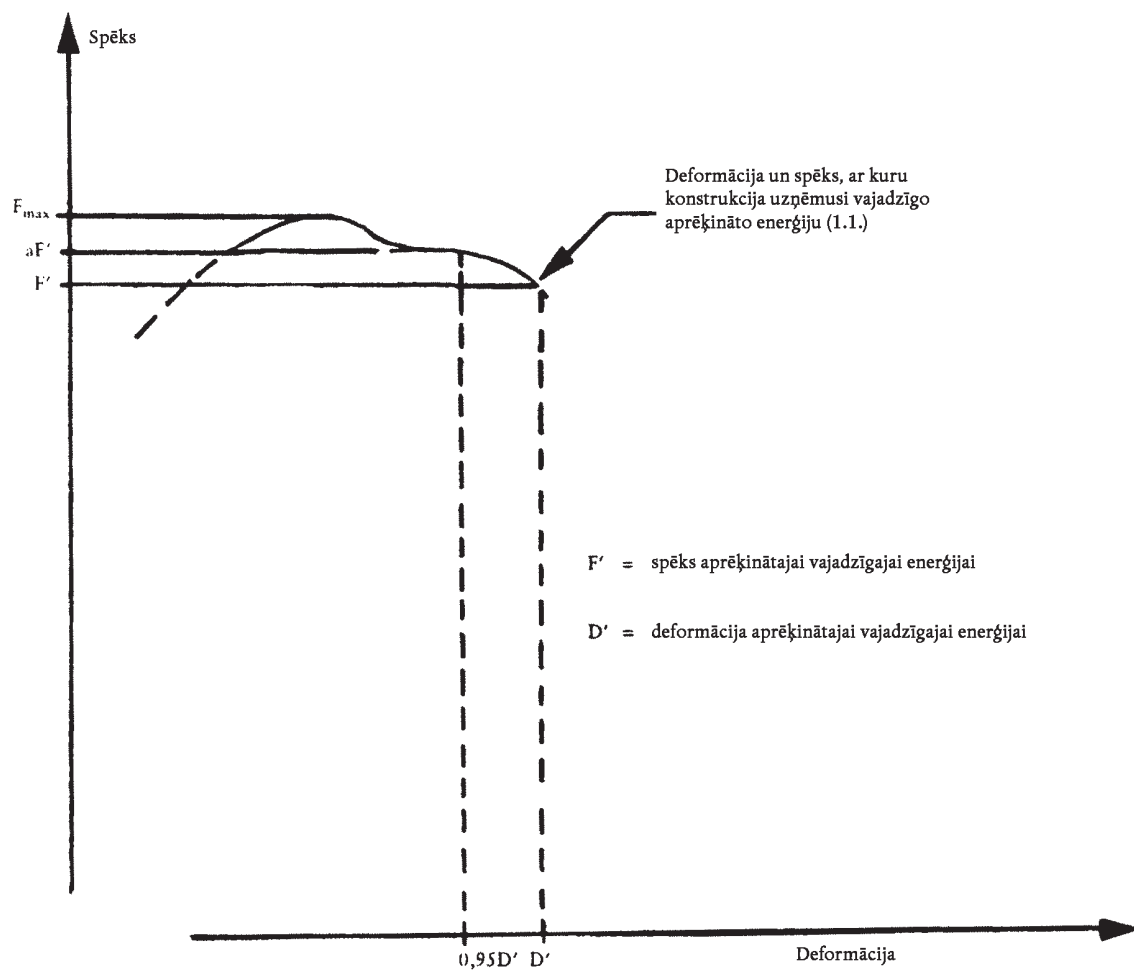
Piezīme: Parādītā apgāšanās aizsargkonstrukcijas kontūra ir paredzēta vienīgi ilustrācijai un izmēru norādīšanai. Tās nozīme nav noteikt konstrukcijas prasības.

- 1 - Paliekošā deformācija
- 2 - Elastīgā deformācija
- 3 - Kopējā deformācija
(paliekošā + elastīgā deformācija)

9. zīmējums

Aparāta piemērs elastīgās deformācijas mērīšanai

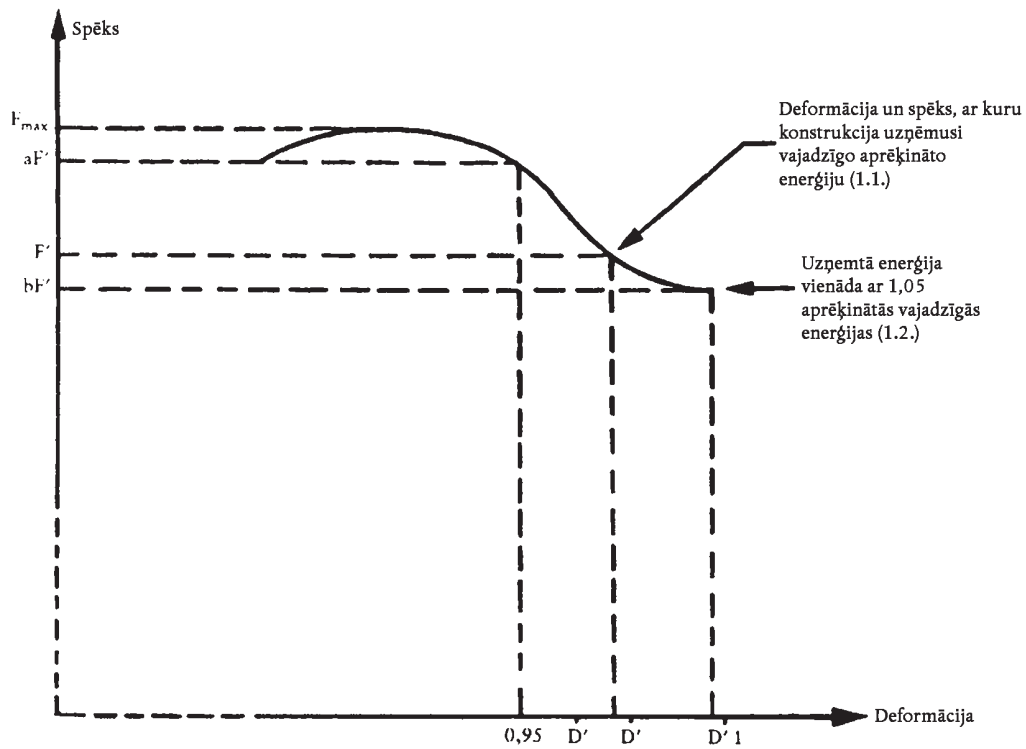

1. Atskaites punkts aF' , kurš atbilst $0,95 D'$.
- 1.1. Pārslodzes tests nav vajadzīgs, ja $aF' < 1,03 F'$.

10. a zīmējums

Spēka/deformācijas likne

Pārslodzes tests nav vajadzīgs

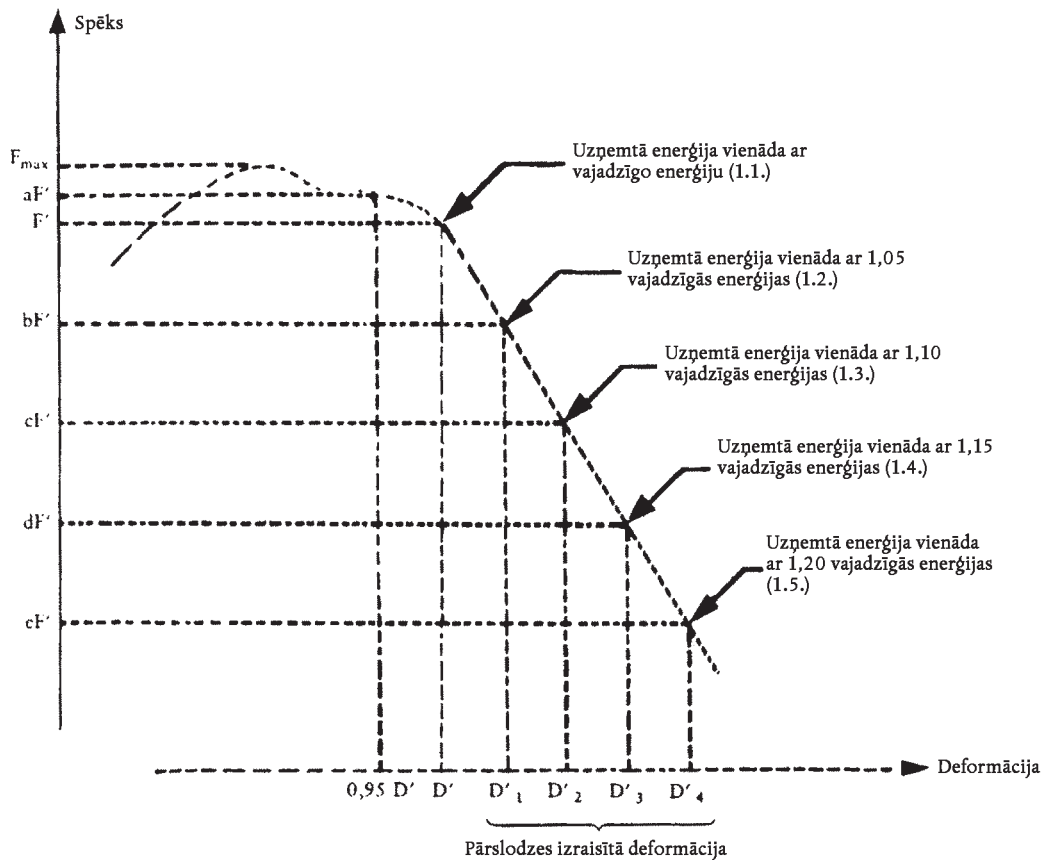

1. Atskaites punkts aF' , kurš atbilst $0,95 D'$.
- 1.1. Vajadzīgs pārslodzes tests, jo $aF' > 1,03 F'$.
- 1.2. Pārslodzes tests apmierinošs, jo $bF' > 0,97 F'$ un $bF' > 0,8 F_{max}$.

10. b zīmējums

Spēka/deformācijas likne

Vajadzīgs pārslodzes tests

1. Atskaites punkts aF' atbilst $0,95 D'$.
- 1.1. Vajadzīgs pārslodzes tests, ja $aF' > 1,03 F'$.
- 1.2. Tā kā $bF' < 0,97 F'$, jāturpina pārslodzes tests.
- 1.3. Tā kā $cF' < 0,97 bF'$, jāturpina pārslodzes tests.
- 1.4. Tā kā $dF' < 0,97 cF'$, jāturpina pārslodzes tests.
- 1.5. Pārslodzes tests apmierinošs, ja $eF' > 0,8 F_{max}$.

Piezīme: Ja kādā brīdī F nokrītas zemāk par $0,8 F_{max}$, konstrukcija pārstāj darboties.

10. c zīmējums

Spēka/deformācijas līkne

Jāturpina pārslodzes tests

VI PIELIKUMS

PARAUGS

ZIŅOJUMS PAR AIZSARGKONSTRUKCIJAS (PRIEKŠĀ STIPRINĀMS LOKS) EEK DETALAS TIPA APSTIPRINĀJUMA TESTU ATTIECĪBĀ UZ TĀS IZTURĪBU, KĀ ARĪ TĀS STIPRINĀJUMA PIE TRAKTORA IZTURĪBU

Aizsargkonstrukcija	
Marka	
Tips	
Traktora marka	
Traktora tips	
Testa metode	I/II (¹)

Testēšanas stacijas nosaukums

EEK detaļas tipa apstiprinājuma Nr.:

1. Aizsargkonstrukcijas preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:

.....

2. Traktora vai aizsargkonstrukcijas ražotāja nosaukums un adrese:

.....

3. Traktora vai aizsargkonstrukcijas ražotāja pārstāvja nosaukums un adrese, ja šāds pārstāvis ir:

.....

4. **Traktora apraksts, uz kura tiek veikti testi**

4.1. Preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:

4.2. Tips:

4.3. Sērijas numurs:

4.4. Garenbāze/inerces moments (¹) mm/kgm² (¹)

4.5. Riepu izmēri: priekšējās:

aizmugurējās:

5. **EEK detaļas tipa apstiprinājuma attiecinājums uz citiem traktoru tipiem**

5.1. Preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:

5.2. Tips:

5.3. Traktora masa ar apgāšanās aizsargkonstrukciju bez balastiem un vadītāja: kg

(¹) Nevajadzīgo svītrot.

- 5.4. Riepu izmēri: priekšējās:
aizmugurējās:

6. Aizsargkonstrukcijas apraksts

- 6.1. Aizsargkonstrukcijas un tās stiprinājuma pie traktora izvietojuma vispārīgs rasējums.
- 6.2. Fotografijas, kurās attēlotas stiprinājuma daļas.
- 6.3. Apgāšanās aizsargkonstrukcijas īss raksturojums, ieskaitot konstrukcijas tipu, sīkas ziņas par stiprinājumu pie traktora, par apšuvumu, pieejas un izklūšanas līdzekļi, sīkas ziņas par salona polsterējumu, kā arī iezīmes, kas aptur nepārtrauktu gāšanos
- 6.4. Izmēri
- 6.4.1. Jumta siju augstums virs noslogota traktora sēdekļa/virs sēdekļa atskaites punkta (?)..... mm
- 6.4.2. Jumta siju augstums virs traktora platformas mm
- 6.4.3. Minimālais attālums no stūres rata stīpas līdz aizsargkonstrukcijai mm
- 6.4.4. Traktora kopējais augstums kopā ar ierīkoto aizsargkonstrukciju mm
- 6.4.5. Aizsargkonstrukcijas kopējais platums: mm
- 6.5. Ziņas par izmantotajiem materiāliem un to kvalitāte, izmantotie standarti:
- Galvenais rāmis: (materiāls un izmēri)
- Stiprinājumi: (materiāls un izmēri)
- Jumts: (materiāls un izmēri)
- Salona polsterējums: (materiāls un izmēri)
- Montāžas un stiprinājuma skrūves: (kategorija un izmēri)

7. Testa rezultāti

- 7.1. Trieciena/slodzes ⁽¹⁾ un saspiešanas testi.

Trieciena/slodzes testi tika izdarīti uz kreiso/labo pusi ⁽²⁾ aizmugurē un uz labo/kreiso pusi ⁽²⁾ priekšā, un uz labo/kreiso pusi no sāniem ⁽²⁾. Atsauces masa, kādu izmantoja, lai aprēķinātu trieciena enerģijas un spiediena spēkus bija kg.

Testa prasības attiecībā uz lūzumiem vai plaisām, maksimālo elastīgo deformāciju un klirensa zonu ir/nav ⁽²⁾ apmierinoši ievērotas.

- 7.2. Izmērītā deformācija pēc testiem

Paliekošā deformācija

aizmugurē: kreisajā pusē: mm
labajā pusē: mm

priekšā: kreisajā pusē: mm
labajā pusē: mm

⁽¹⁾ Nevajadzīgo svītrot saskaņā ar lietoto testa metodi.

⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

sānos sāniski

priekšā: mm

aizmugurē: mm

augšā virzienā lejup

priekšā: mm

aizmugurē: mm

Atšķirība starp maksimālo momentāno deformāciju un paliekošo deformāciju sānu trieciena testa laikā:

..... mm

8. Ziņojuma numurs:

9. Ziņojuma datums:

10. Paraksts:

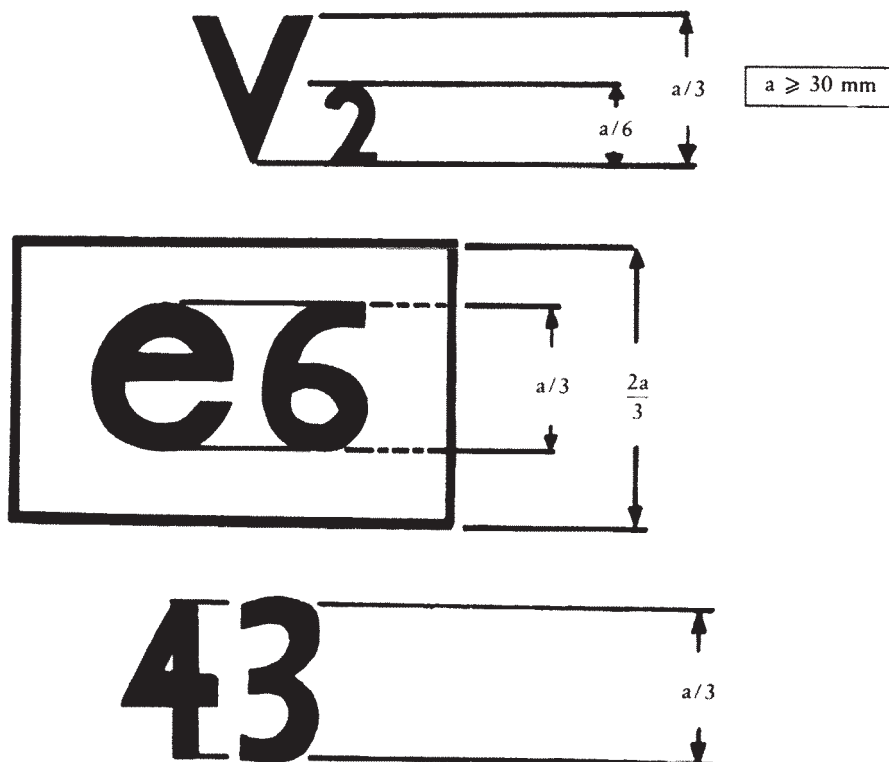
VII PIELIKUMS

ZĪMES

EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīme sastāv no:

- taisnstūra, kas apvilks mazajam burtam "e", aiz kura seko tās dalībvalsts atšķirības zīme, kura izsniegusi detaļas tipa apstiprinājumu:
 - 1 Vācijai,
 - 2 Francijai,
 - 3 Itālijai,
 - 4 Nīderlandei,
 - 6 Beļģijai,
 - 9 Spānijai,
 - 11 Apvienotajai Karalistei,
 - 13 Luksemburgai,
 - 18 Dānijai,
 - IRL Īrijai,
 - EL Grieķijai,
 - P Portugālei,
- EEK detaļas tipa apstiprinājuma numura, kurš atbilst EEK detaļas tipa apstiprinājuma sertifikāta numuram, kas izsniegts attiecībā uz aizsargkonstrukcijas tipa un tās stiprinājuma pie traktora izturību, un kurš atrodas zem taisnstūra netālu no tā,
- burtiem V vai SV, atkarībā no tā, vai veikts dinamiskais (V) vai statiskais (SV) tests, kuriem seko cipars 2, kas norāda, ka šī ir aizsargkonstrukcija šīs direktīvas nozīmē.

EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA ZĪMES PARAUGS

Paskaidrojums:

Aizsargkonstrukcija ar attēloto EEK detaļas tipa apstiprinājuma zīmi ir loka tipa konstrukcija, kas pakļauta dinamiskajam testam, ar diviem priekšā piestiprinātiem balstiem, kas domāta šaura riteņu bāzes traktoram (V2) un kam EEK detaļas tipa apstiprinājums izsniegts Beļģijā (e6) ar numuru 43.

VIII PIELIKUMS

EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTA PARAUGS

Kompetentās iestādes nosaukums

PAZIŅOJUMS PAR EEK DETAĻAS TIPA APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU, ATTEIKUMU, ANULĒŠANU VAI ATTIECINĀŠANU ATTIECĪBĀ UZ AIZSARGKONSTRUKCIJAS IZTURĪBU (PRIEKŠĀ STIPRINĀMS LOKS) UN TĀS STIPRINĀJUMA PIE TRAKTORA IZTURĪBU

EEK detaļas tipa apstiprinājuma Nr.:

..... attiecinājums ⁽¹⁾

1. Aizsargkonstrukcijas tirdzniecības nosaukums vai preču zīme un tips:
2. Aizsargkonstrukcijas ražotāja nosaukums un adrese:
3. Aizsargkonstrukcijas ražotāja pilnvarotā pārstāvja nosaukums un adrese, ja šāds pārstāvis ir:
4. Tā traktora preču zīme vai tirdzniecības nosaukums un tips, kuram paredzēta aizsargkonstrukcija:
5. EEK detaļas tipa apstiprinājuma attiecinājums uz šādu traktora tipu(-iem):
- 5.1. Traktora masa bez balastiem, kā noteikts III pielikuma 1.4.iedaļā, pārsniedz/nepārsniedz ⁽²⁾ atsaucēs masu, kas izmantota testā, par vairāk nekā 5 %.
- 5.2. Stiprinājuma metodes un stiprinājuma vietas ir/nav⁽²⁾ vienādas.
- 5.3. Visas daļas, kas, domājams, kalpo kā atbalsti aizsargkonstrukcijai, ir/nav ⁽²⁾ vienādas.
6. EEK detaļas tipa apstiprinājuma iesniegšanas datums:
7. Testēšanas stacija:
8. Testēšanas stacijas ziņojuma datums un numurs:
9. EEK detaļas tipa apstiprinājuma piešķiršanas/atteikuma/anulēšanas ⁽²⁾ datums:
10. EEK detaļas tipa apstiprinājuma attiecinājuma piešķiršanas/atteikuma/anulēšanas ⁽²⁾ datums:
11. Vieta:
12. Datums:
13. Šim sertifikātam pievienoti šādi dokumenti, uz kuriem norādīts detaļas tipa apstiprinājuma numurs, kas norādīts iepriekš (piemēram, testēšanas stacijas ziņojums):
14. Piezīmes, ja tādas ir:
15. Paraksts:

⁽¹⁾ Vajadzības gadījumā norādīt, vai šis ir pirmais, otrs utt. sākotnējā EEK detaļas tipa apstiprinājuma attiecinājums.⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

IX PIELIKUMS

NOTEIKUMI EEK TIPA APSTIPRINĀJUMAM

1. Pieteikumu traktora EEK tipa apstiprinājumam attiecībā uz aizsargkonstrukcijas stiprību un tās stiprinājuma pie traktora stiprību iesniedz traktora ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis.
 2. Tehniskajam servisam, kurš atbildīgs par tipa apstiprinājuma testu veikšanu, jāiesniedz traktora paraugs no traktora tipa, uz kura uzstādīta aizsargkonstrukcija un tās stiprinājums, kas pienācīgi apstiprināti.
 3. Tehniskais serviss, kurš atbildīgs par tipa apstiprinājuma testu veikšanu, pārbauda, vai apstiprinātais aizsargkonstrukcijas tips ir paredzēts stiprināšanai pie tā tipa traktora, kuram pieprasīts tipa apstiprinājums. Jo īpaši tam jāpārlicinās, ka aizsargkonstrukcijas stiprinājums atbilst tam, kurš tika izmantots, kad tika piešķirts EEK detaļas tipa apstiprinājums.
 4. EEK detaļas tipa apstiprinājuma turētājs var lūgt tā attiecinājumu uz citiem aizsargkonstrukciju tipiem.
 5. Kompetentās iestādes piešķir šādu attiecinājumu ar turpmāk minētajiem nosacījumiem.
 - 5.1. Jaunajam aizsargkonstrukcijas tipam un tā stiprinājumam jābūt izsniegtam EEK detaļas tipa apstiprinājumam.
 - 5.2. Tas ir veidots stiprināšanai pie tāda tipa traktora, kuram pieprasa EEK tipa apstiprinājumu.
 - 5.3. Aizsargkonstrukcijas stiprinājumam pie traktora jāatbilst tam, kurš tika testēts, kad tika piešķirts EEK detaļas tipa apstiprinājums.
 6. Sertifikāts, kura paraugs ir parādīts X pielikumā, ir pievienots EEK tipa apstiprinājuma sertifikātam katram tipa apstiprinājumam vai tipa apstiprinājuma attiecinājumam, kas piešķirts vai atteikts.
 7. Ja pieteikums EEK tipa apstiprinājumam traktora tipam ir iesniegts vienlaikus ar pieteikumu par EEK tipa apstiprinājumu apgāšanās aizsargkonstrukcijas tipam, kāds paredzēts stiprināšanai pie traktora, kuram ir pieprasīts EEK tipa apstiprinājums, pārbaudes, kas paredzētas 2. un 3. punktā, nav piemērojamas.
-

X PIELIKUMS

PARAUGS

Kompetentās iestādes nosaukums

PIELIKUMS EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTAM TRAKTORA TIPAM ATTIECĪBĀ UZ AIZSARGKONSTRUKCIJAS (PRIEKŠĀ PIESTIPRINĀTS LOKS) IZTURĪBU UN TO STIPRINĀJUMA PIE TRAKTORA IZTURĪBU

(4. panta 2. punkts un 10. pants Padomes 1974. gada 4. marta Direktīvā 74/150/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru tipa apstiprinājumu)

- EEK tipa apstiprinājuma Nr.:
- attiecinājums (1)
1. Traktora preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:
 2. Traktora tips:
 3. Traktora ražotāja nosaukums un adrese:
 -
 4. Ražotāja pilnvarota pārstāvja nosaukums un adrese, ja šāds pārstāvis ir:
 -
 5. Aizsargkonstrukcijas preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:
 -
 6. EEK apstiprinājuma attiecinājums šādiem aizsargkonstrukcijas tipiem:
 -
 7. Datums, kad traktors iesniegts EEK tipa apstiprinājumam:
 8. Tehniskais dienests, kas atbildīgs par EEK tipa apstiprinājuma atbilstības kontroli:
 9. Datums, kad šis dienests izdevis ziņojumu:
 10. Šā dienesta izsniegtā ziņojuma numurs:
 11. EEK tipa apstiprinājums attiecībā uz aizsargkonstrukciju izturību un to stiprinājuma pie traktora izturību izsniegts/atteikts (2).
 12. EEK tipa apstiprinājuma attiecinājums attiecībā uz aizsargkonstrukciju izturību un to stiprinājuma pie traktora izturību izsniegts/atteikts (2).
 13. Vieta:
 14. Datums:
 15. Paraksts:

(1) Vajadzības gadījumā norādīt, vai tas ir pirmais, otrais utt. sākotnējā EEK tipa apstiprinājuma attiecinājums.

(2) Nevajadzīgo svītrot.